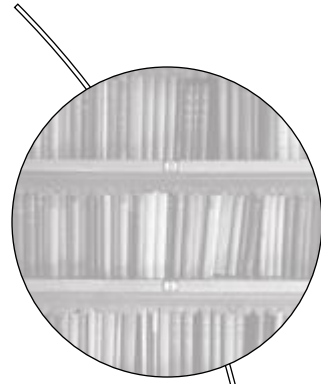

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – IV kwartał roku 2023

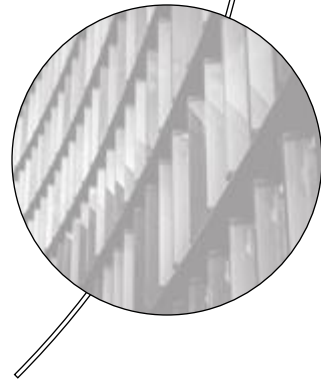

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – art. 258 ust. 1 pkt 5

Strategia Polskiej Komisji Akredytacyjnej na lata 2021-2025

**Podstawa
prowadzenia
działalności
analitycznej**

IV kwartał 2023 roku

151

wizytacji zespołów oceniających
w ramach procedury oceny
programowej

posiedzeń Prezydium Polskiej Komisji
Akredytacyjnej

99

uchwał w sprawie ocen programowych

54

uchwał w sprawie wniosków
o pozwolenie na utworzenie studiów

72

uchwał w sprawie wniosków o ponowne
rozpatrzenie sprawy (w tym 10
dotyczących ocen programowych)

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH W IV KWARTALE 2023

INFORMACJE WSTĘPNE O PROCESIE OCENY

WYNIKI EWALUACJI PRAC PKA PRZEZ
PRZEDSTAWICIELI UCZELNI

WYNIKI ANKIET PRZEDSTAWICIELI ZESPOŁÓW
OCENIAJĄCYCH

DOBRE PRAKTYKI, REKOMENDACJE
I ZALECENIA ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

POTRZEBY SZKOLENIOWE

REFLEKSJE DOTYCZĄCE PROCEDURY

Przedstawione wyniki badań dotyczą ankiet, które respondenci wypełnili w IV kwartale 2023 roku.

Przedstawiciele zespołów oceniających wypełniają ankietę w ciągu 24 godzin od zakończenia wizytacji na określonym kierunku.
Sekretarze zespołów oceniających przesyłają ankietę po zakończeniu prac nad raportem z wizytacji, co zgodnie z procedurą powinno nastąpić w ciągu ok. 6 tygodni od zakończenia wizytacji.

Przedstawiciele uczelni wypełniają ankietę w ciągu ok. miesiąca od otrzymania uchwały Prezydium PKA.

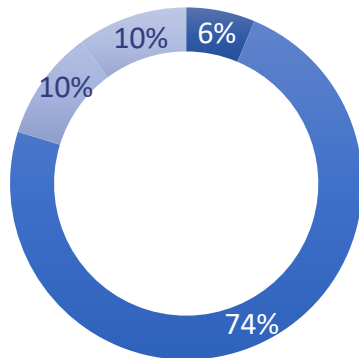
Główne cele badania to: 1) pozyskiwanie obiektywnych danych dotyczących skuteczności i efektywności działań służących realizacji misji PKA; 2) analiza możliwości i pożądaných kierunków doskonalenia metod działania PKA w oparciu o udokumentowane wyniki badań; 3) identyfikacja dobrych praktyk w zapewnieniu jakości kształcenia; 4) identyfikacja kluczowych trendów i znaczących innowacji w kształceniu, zapewnianiu jakości kształcenia i akredytacji; 5) publikacja wyników działalności analitycznej oraz projektowej PKA.

116 wypełnionych ankiet przez przedstawicieli uczelni prowadzących oceniane kierunki

10 ankiet w ramach dziedziny nauk humanistycznych	25 ankiet w ramach dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych	8 ankiet w ramach dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu	5 ankiet w ramach dziedziny nauk rolniczych	9 ankiet w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie; nauki o komunikacji społecznej i mediach; nauki o polityce i administracji nauki prawne; nauki socjologiczne; pedagogika; prawo kanoniczne; psychologia; stosunki międzynarodowe	15 ankiet w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse; geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; nauki o zarządzaniu i jakości	3 ankiety w ramach dziedziny nauk przyrodniczych i ścisłych	0 ankiet w ramach dziedziny nauk o rodzinie	2 ankiety w ramach dziedziny nauk teologicznych	0 ankiet w ramach dziedziny sztuki	2 ankiet w ramach dziedziny nauk weterynaryjnych
---	---	--	---	--	--	---	---	---	------------------------------------	--

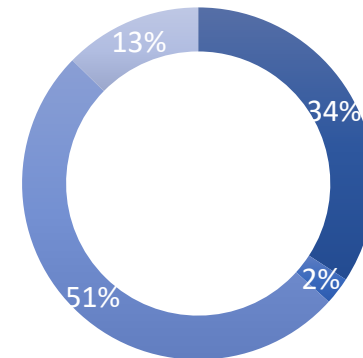
W ramach kwestionariusza ankiety respondenci wskazywali dziedzinę nauki lub sztuki, do której w ramach dyscyplin przypisane jest ponad 50% punktów ECTS ocenianego kierunku.

Rodzaj uczelni

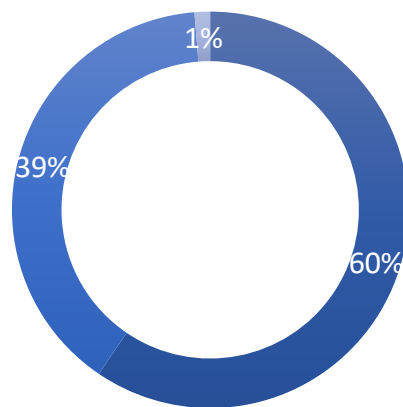
- Uczelnia niepubliczna akademicka
- Uczelnia publiczna akademicka
- Uczelnia publiczna zawodowa
- Uczelnia niepubliczna zawodowa

Poziom studiów

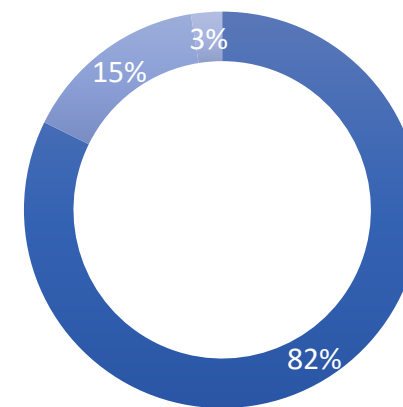
- Studia pierwszego stopnia
- Studia drugiego stopnia
- Studia pierwszego i drugiego stopnia
- Studia jednolite magisterskie

Profil studiów

- Profil ogólnoakademicki
- Profil praktyczny
- Oba profile

Uzyskana ocena

- Pozytywna
- Pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat
- Negatywna

Pierwszy blok pytań – informacje dotyczące wizytowanego kierunku.

Drugi blok pytań – źródła informacji na temat oceny programowej oraz przygotowania raportu samooceny.

Trzeci blok pytań – opinie na temat wizytacji oraz pracy zespołu oceniającego.

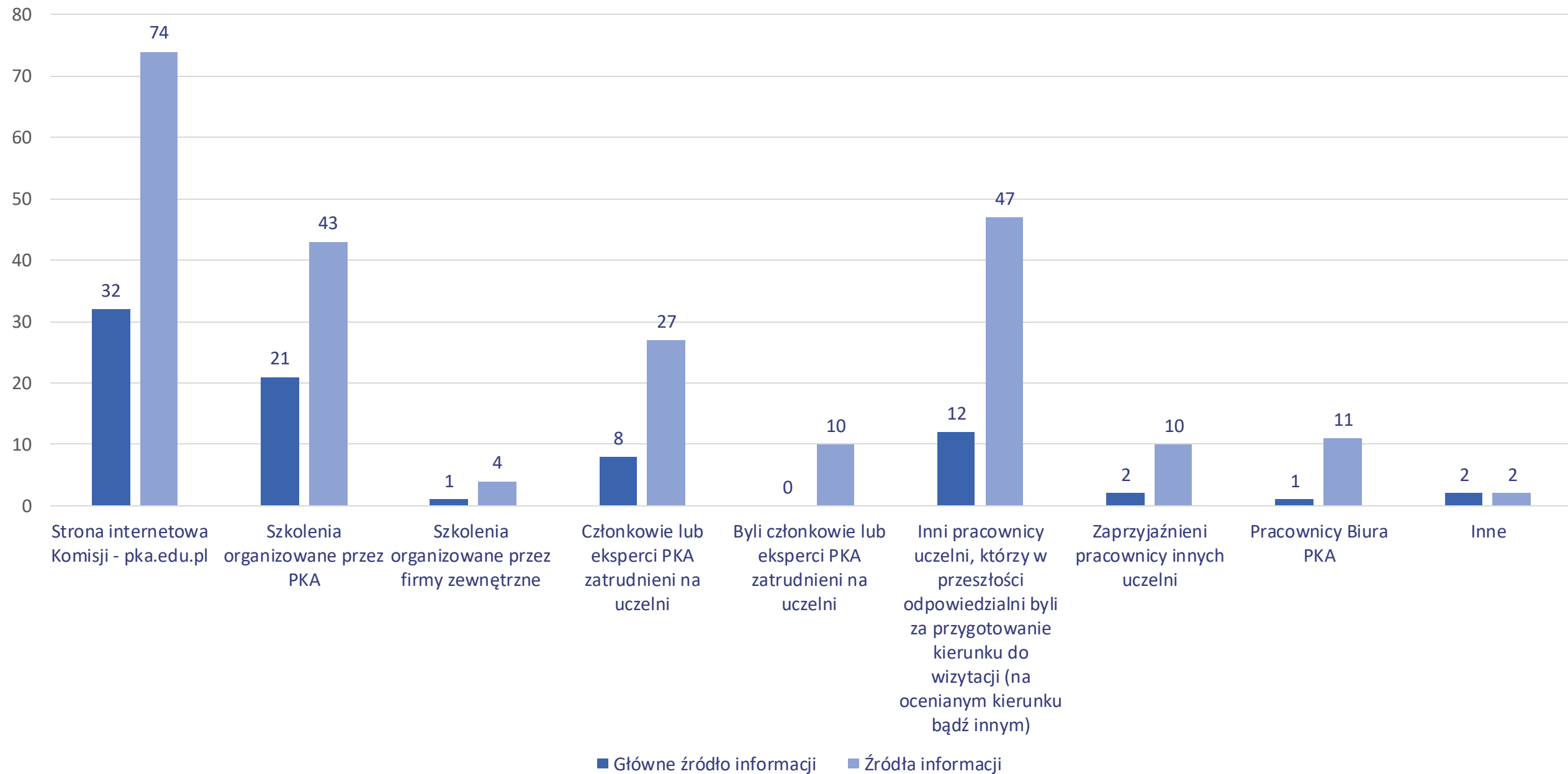
Czwarty blok pytań – raport z wizytacji.

Piąty blok pytań – opinie na temat działalności PKA w świetle otrzymanej oceny.

Zródła informacji o procesie oceny programowej

Propozycje rozwinięcia i dodania treści na stronie www.pka.edu.pl

- Jednoznaczne wskazówki, co do przygotowania odpowiedzi na poszczególne punkty raportu, konkrety a nie ogólniki - prezentacje Powerpoint lub rzuty .pdf to słabe źródło informacji;
- W momencie przygotowywania się do wizytacji na stronie brakowało aktualnych ocen z kierunków już akredytowanych, które służyłyby jako wsparcie merytoryczne
- Przydałyby się nieco bardziej zaawansowane informacje dotyczące efektów i ich oczekiwanego kształtu. Różnice w ocenie sposobu budowania efektów są znaczne pomiędzy zespołami potrafiącymi takie same efekty ocenić czasem jako dobrze skonstruowane czasem jako wadliwe (nie dotyczy tej konkretnej wizytacji, uwaga ogólna). Pewność prawa przy takich rozbieżnościach jest żadna, tym bardziej, że eksperci nie wskazują w takich przypadkach dlaczego efekt jest wadliwy, jak ma być skonstruowany i dlaczego tak (dotyczy tak spotkań w czasie wizytacji jak i sposobu konstruowania uzasadnień i rozstrzygania odwołań; ponownie zaznaczam, że to uwaga o charakterze ogólnym nie związana z konkretną wizytacją).
- Niejasny opis wzorów raportów do pobrania. Konieczność upewnienia się w sekretariacie, o który raport chodziło w przypadku naszej uczelni.
- Lepsza wyszukiwarka ocenianych kierunków, a nie przeklikiwanie strona po stronie
- bardziej szczegółowo opisane kryteria (może ze skalą punktową)

Jakość informacji przekazanych przez Biuro PKA, dotyczących procesu oceny programowej przeprowadzonej na Państwa kierunku

Średnia: 8,48
Odchylenie standardowe: 1,88
Mediana: 9

Bardzo przydatne

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Jakość informacji zamieszczonych na stronie pka.edu.pl, dotyczących przygotowania kierunku do oceny programowej

Średnia: 8,6
Odchylenie standardowe: 1,78
Mediana: 9

Bardzo przydatne

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ocena czasu na przygotowanie raportu samooceny

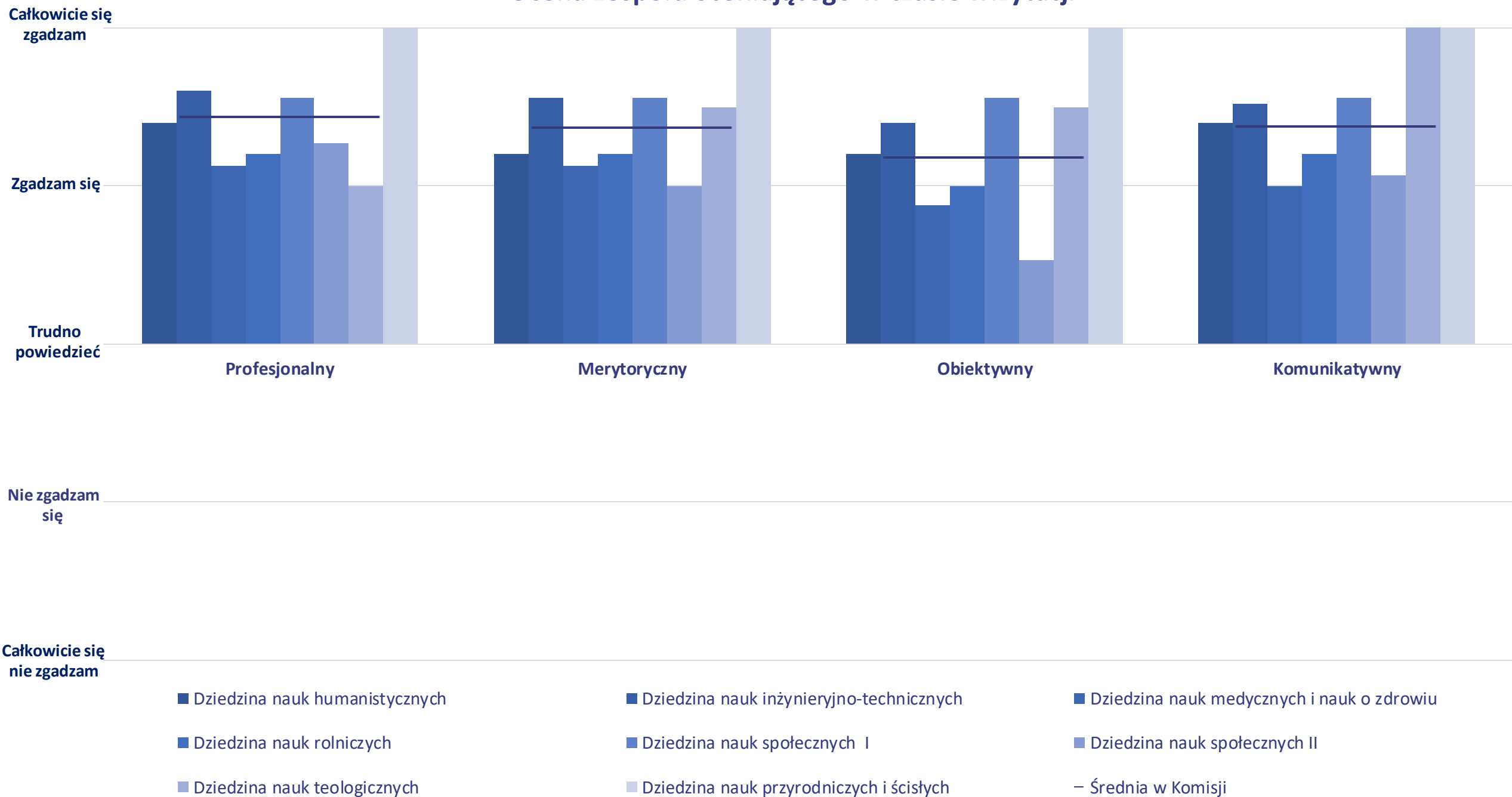
14

15

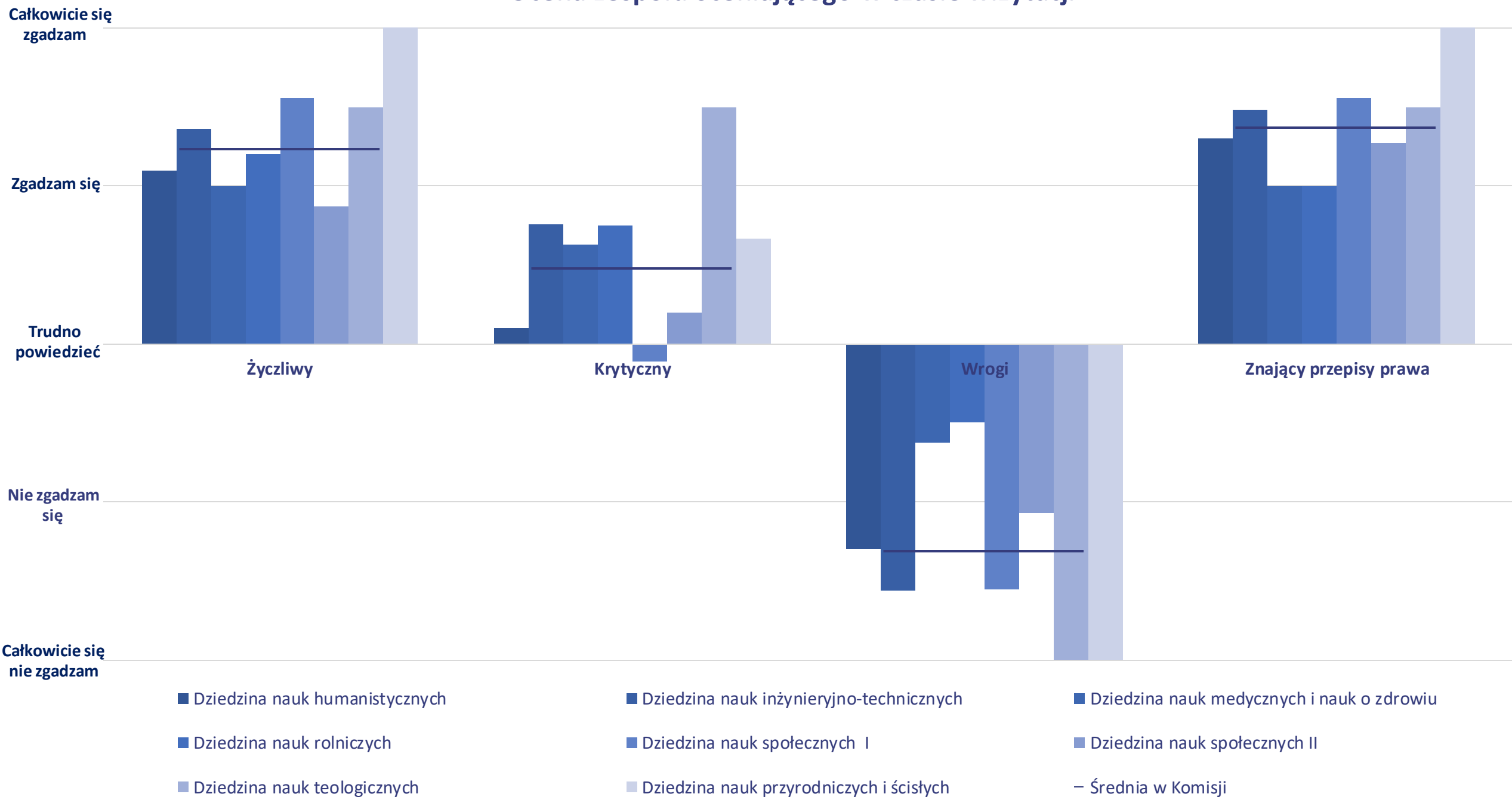
50

- Nie, czas na przygotowanie raportu samooceny był za krótki
- Czas na przygotowanie raportu samooceny jest optymalny, ale obiektywnie uzasadnione okoliczności uniemożliwiły jego przygotowanie w wyznaczonym terminie

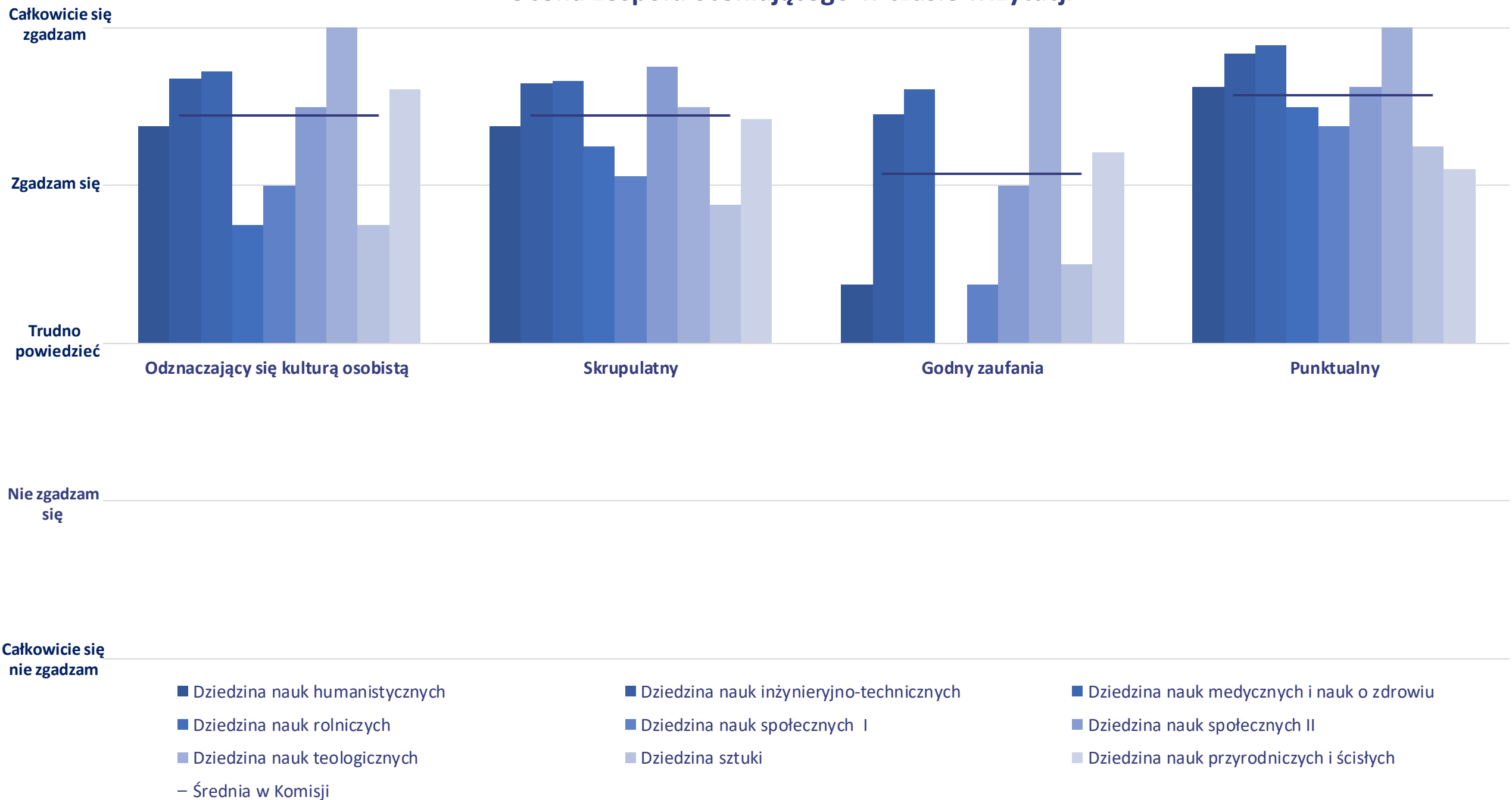
Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

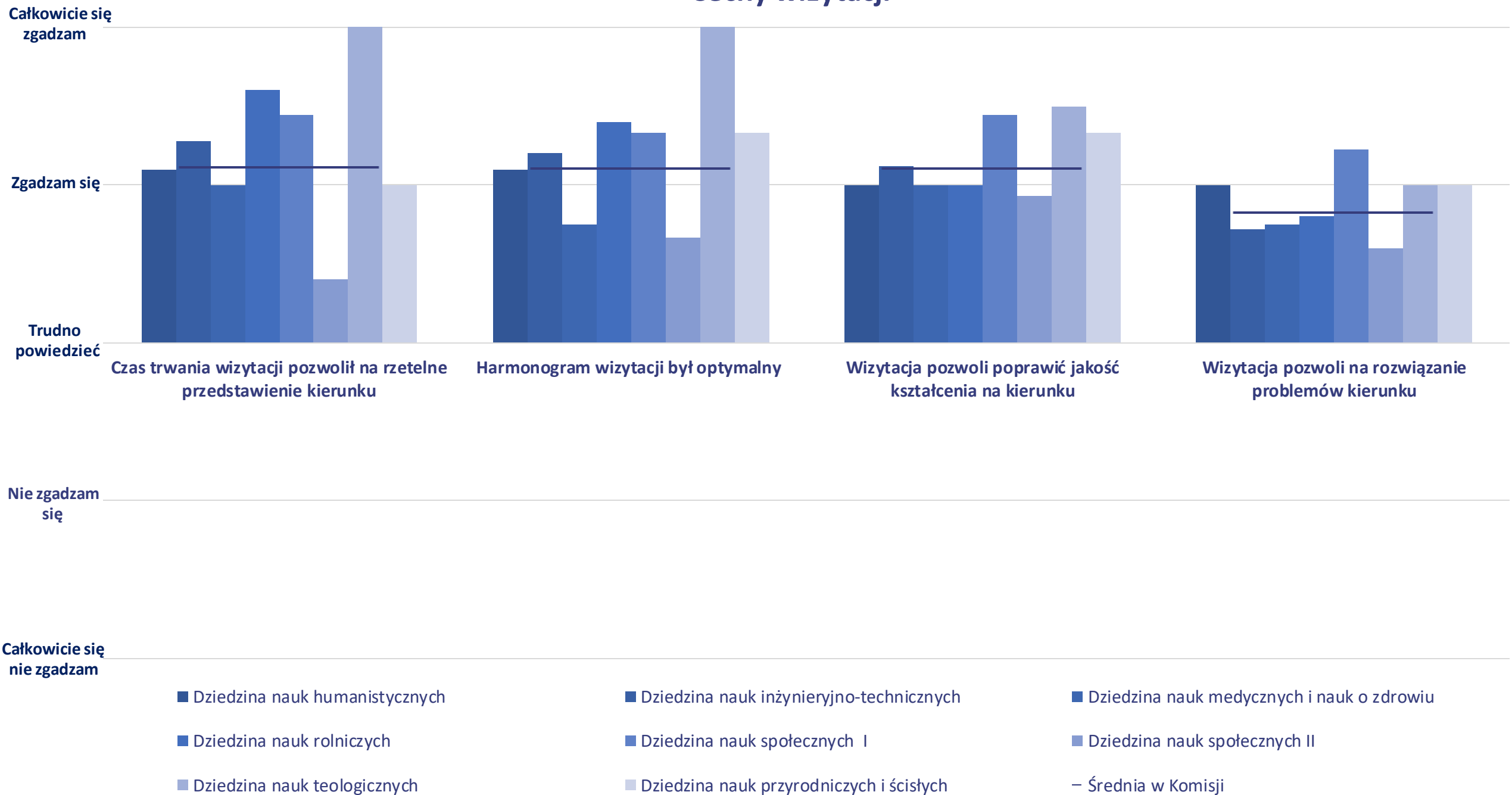
Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

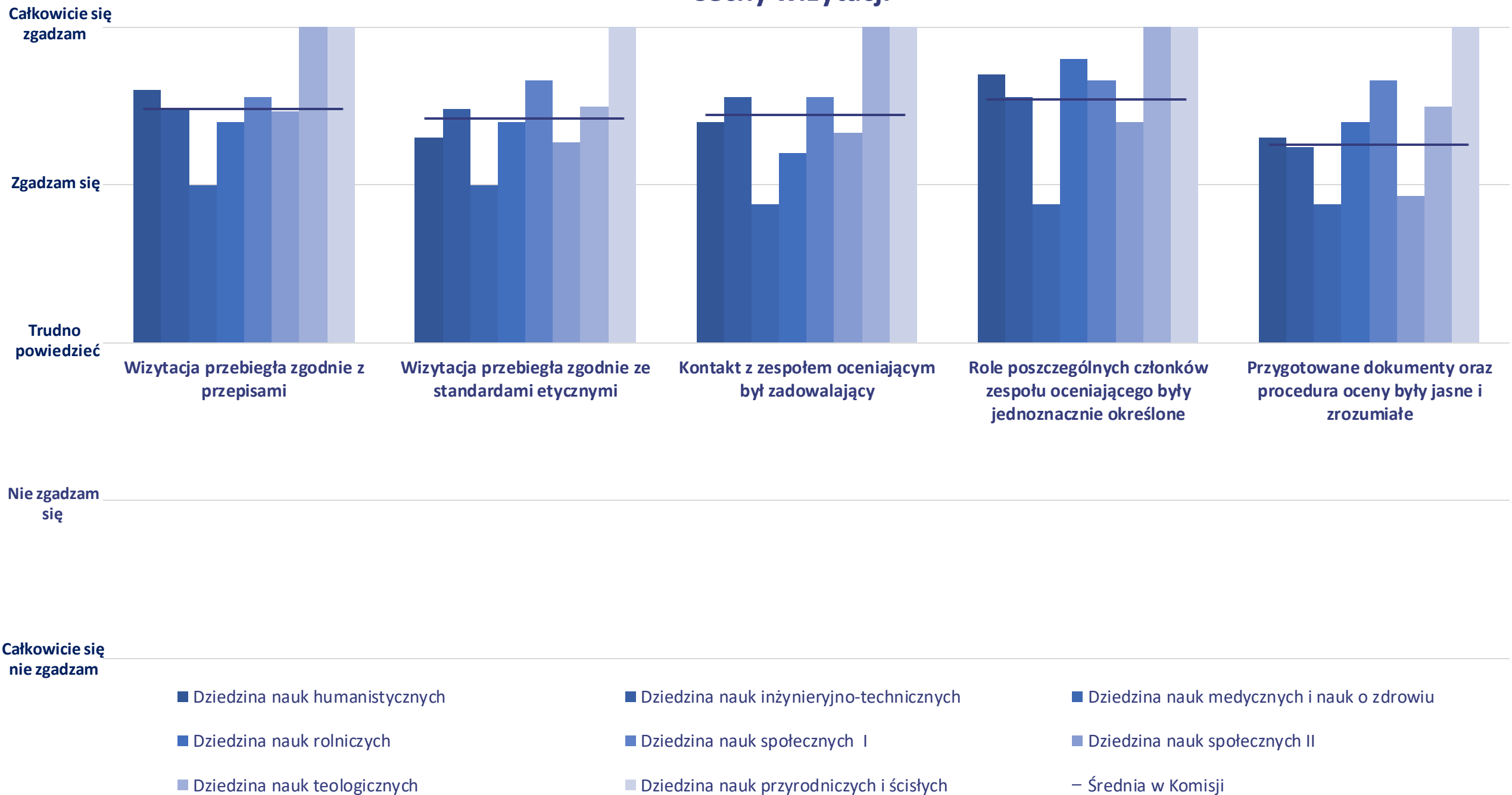
Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

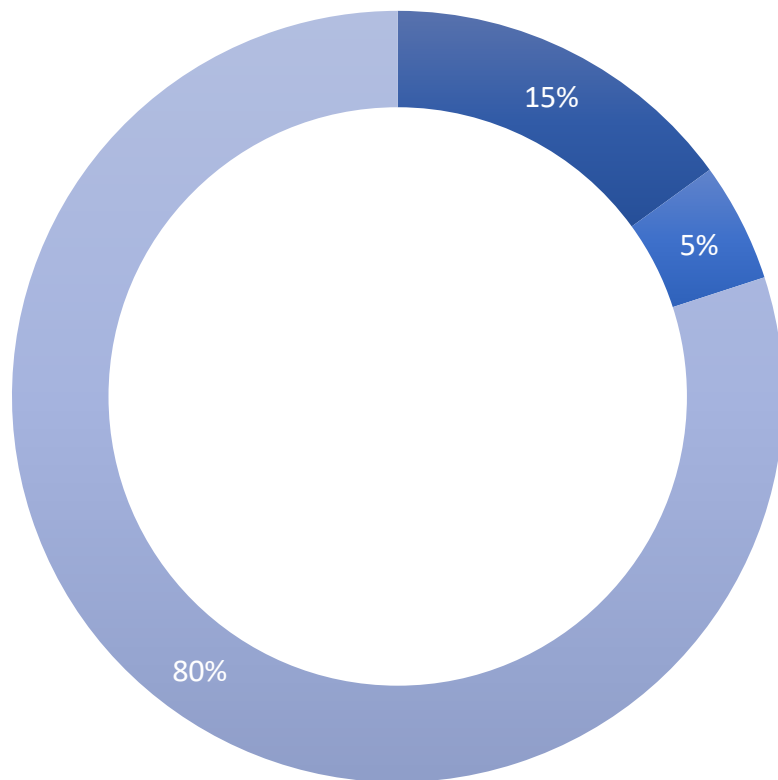
Cechy wizytacji

Cechy wizytacji

Czy po otrzymaniu raportu z wizytacji zmienili Państwo zdanie o zespole oceniającym PKA?

- Tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym
- Tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym
- Nie, nasza opinia nie zmieniła się

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym”:

- 1) Członkowie w pełni uwzględnili wyjaśnienia Uczelni i podjęte kroki naprawcze
- 2) Przebieg wizytacji był profesjonalny pod względem merytorycznym jak i logistycznym.
- 3) Przed akredytacją były obawy, że Komisja będzie próbowała na siłę znaleźć nieprawidłowości i będzie skupiała się na nieistotnych drobiazgach, żeby wykazać naszą niekompetencję w jakimś obszarze. Tak jednak nie było.
- 4) Zespół pomógł nam zweryfikować i poprawić błędy
- 5) Bardzo złe wrażenie pozostawiła po sobie poprzednia wizytacja Zespołu Oceniającego. W nawiązaniu do tych przykrych doświadczeń, wyobrażaliśmy sobie podobne zachowanie członków Zespołu (aroganckie, nastawione itp.).
- 6) Zespół oceniający ogólnie był merytoryczny, dobrze przygotowany i obiektywny. W dwóch zagadnieniach wystąpiła różnica zdań między osobami ocenianymi a dwoma członkami komisji.
- 7) Członkowie Zespołu Oceniającego wykazali pełen profesjonalizm i w pełni dostrzegli zmiany zaistniałe na kierunku po poprzedniej wizytacji.

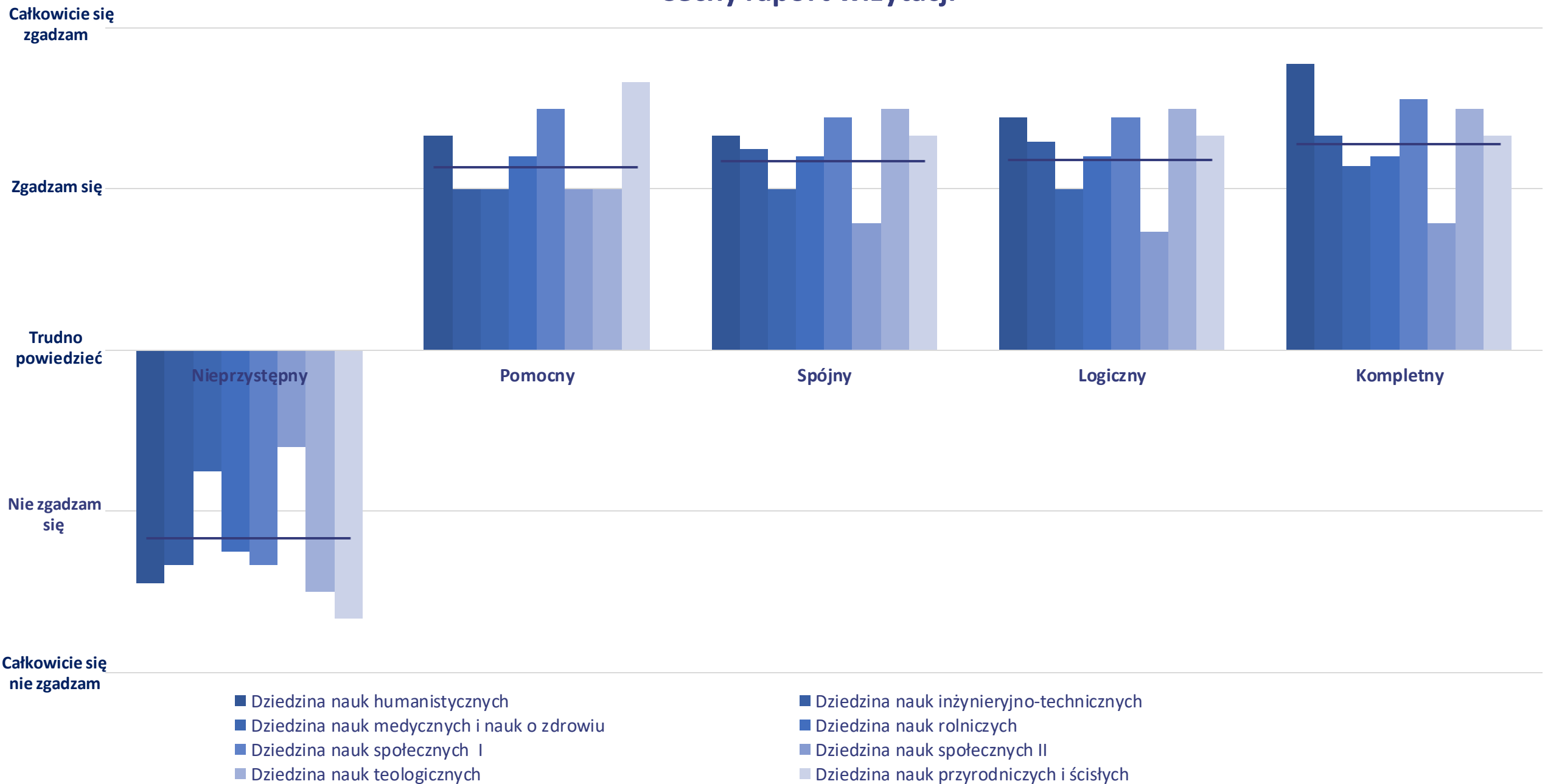
Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym”:

- Zarówno uwagi w trakcie wizyty, jak i potem w raporcie oceny są zbyt subiektywne. Na przykład ocena prac dyplomowych nie wiadomo dlaczego proces oceny się "podoba" Komisji, a dlaczego nie. Nie była także uzasadniana konieczność dokonywania oceny, np. każdego punktu w projektach itp. Nie wytłumaczyła Komisja dlaczego uważa, że jakiś sposób dokonywania oceny przez nauczyciela, nie "pokazuje" spełnienia określonych efektów kształcenia.
- Nieco gorszą opinię, gdyż niektóre zastrzeżenia są dyskusyjne i zaskakuje ich podanie przez zespół PKA.
- Rozmowy z członkami zespołu nie odzwierciedlały w żadnym stopniu wyników z raportu
- Raport ZO PKA został przygotowany tendencyjnie, zakłamano zastane fakty na uczelni, sfałszowano w raporcie przebieg wizytacji, nie uwzględniono ani przedstawionych faktów, ani dokumentów, podważając bez uzasadnienia każde wypowiedziane słowo / każdy przedstawiony dokument. Dodatkowo stopień agresji ZO PKA wobec pracowników i studentów przekroczył dopuszczalny poziom relacji, w tym w raporcie przedstawiono rzekomo uzyskane od nauczycieli opinie, których (w oparciu o ich oświadczenia) nigdy nie formułowali. Program studiów uznano za niespełniający standardu w oparciu o literówkę w nazwie pliku. Podważono kompetencje nauczycieli akademickich, w tym nie uznano ich tytułów naukowych (np. dr hab. przypisano tytuł mgr.). Do programu studiów wstawiono nieistniejące przedmioty, w dodatku przypisując im nauczycieli akademickich i oczywiście uznano to za błąd. Dodatkowo w raporcie zidentyfikowano liczne "wklejki" z innych raportów - np. Uczelnia nie posiada dziekana, a jednak w raporcie się pojawił.

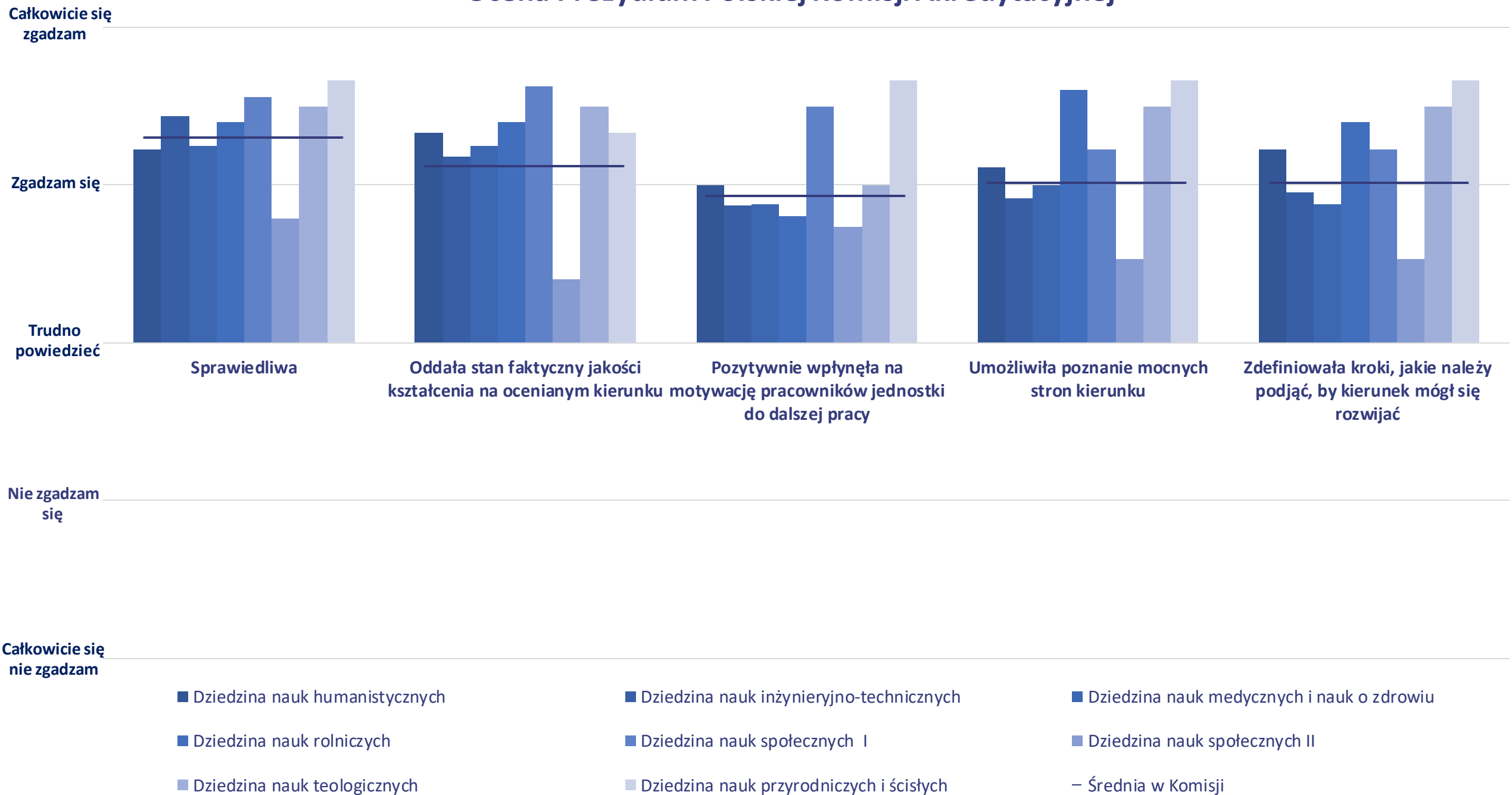
Cechy raport wizytacji

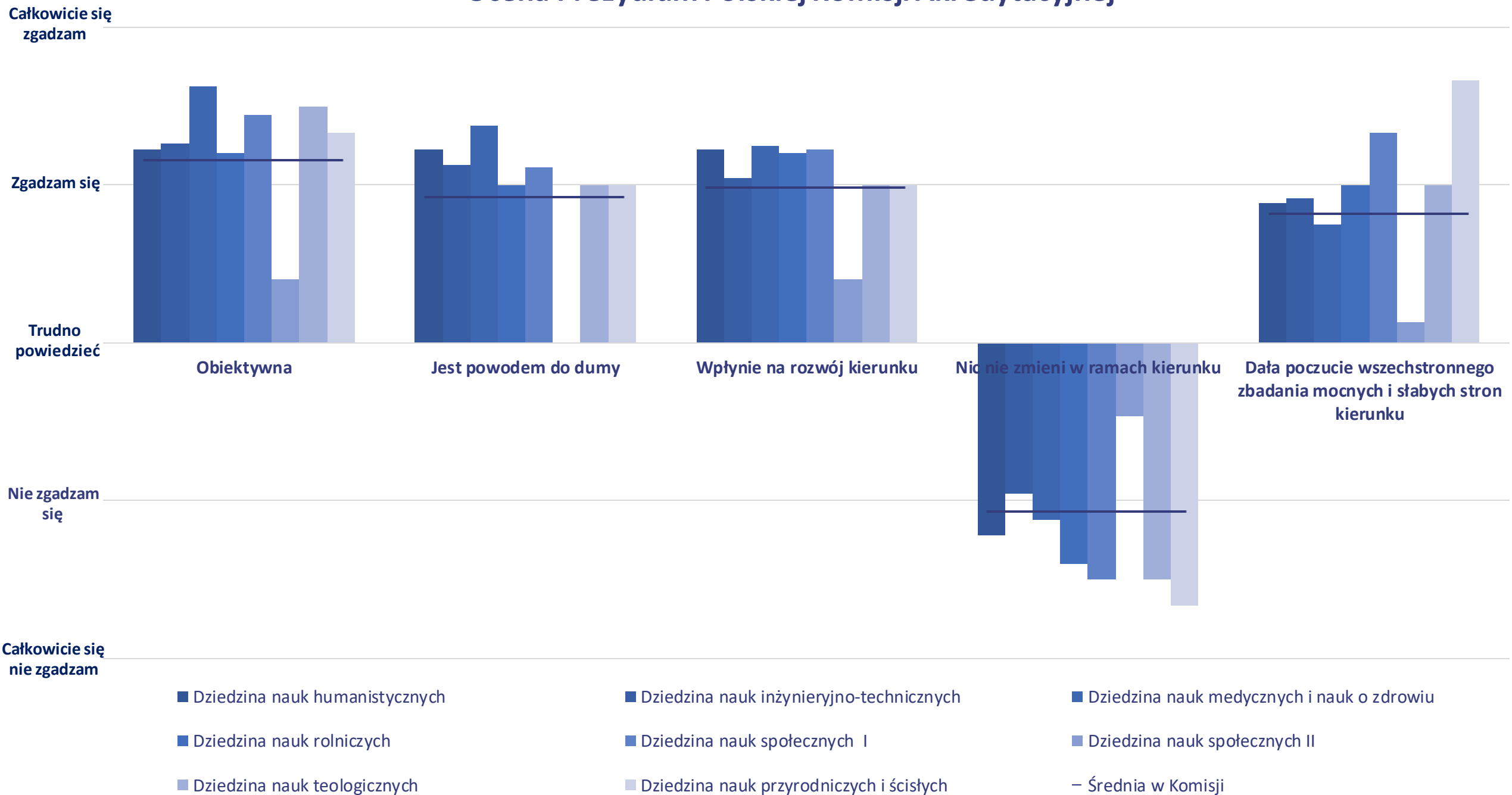
Cechy raport wizytacji

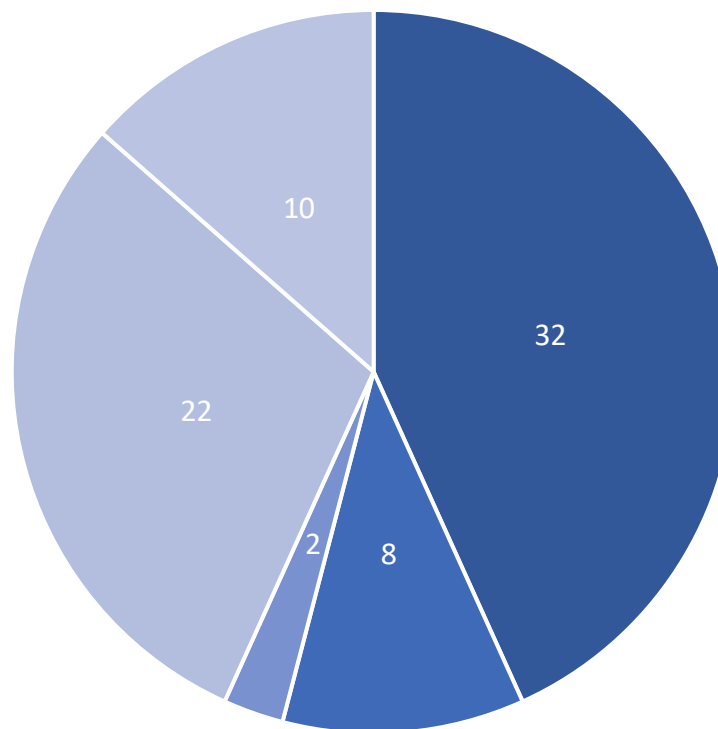
Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

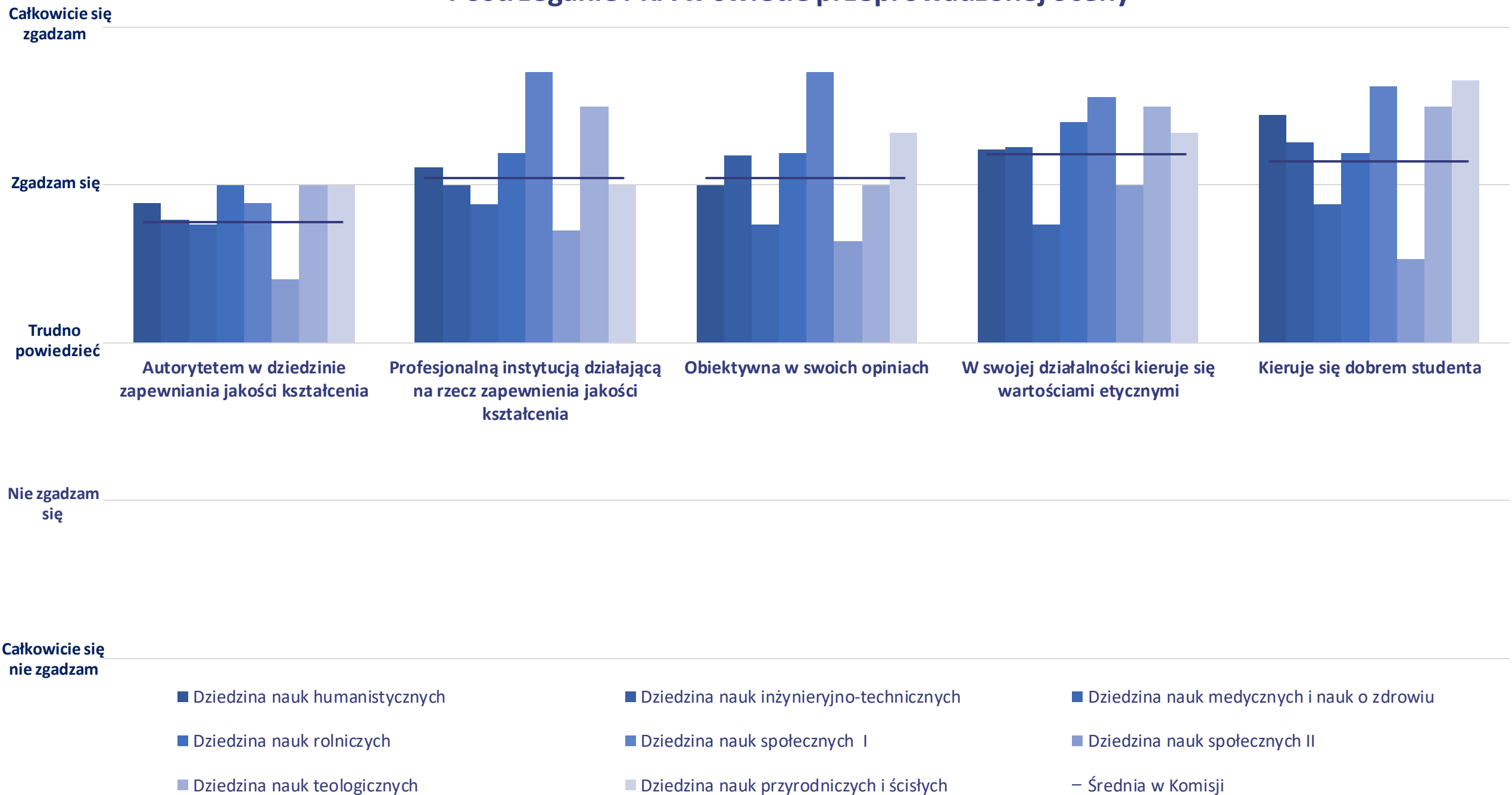

Czy w ramach obowiązującej procedury przedstawiliście Państwo stanowisko wobec raportu przygotowanego przez zespół oceniający?

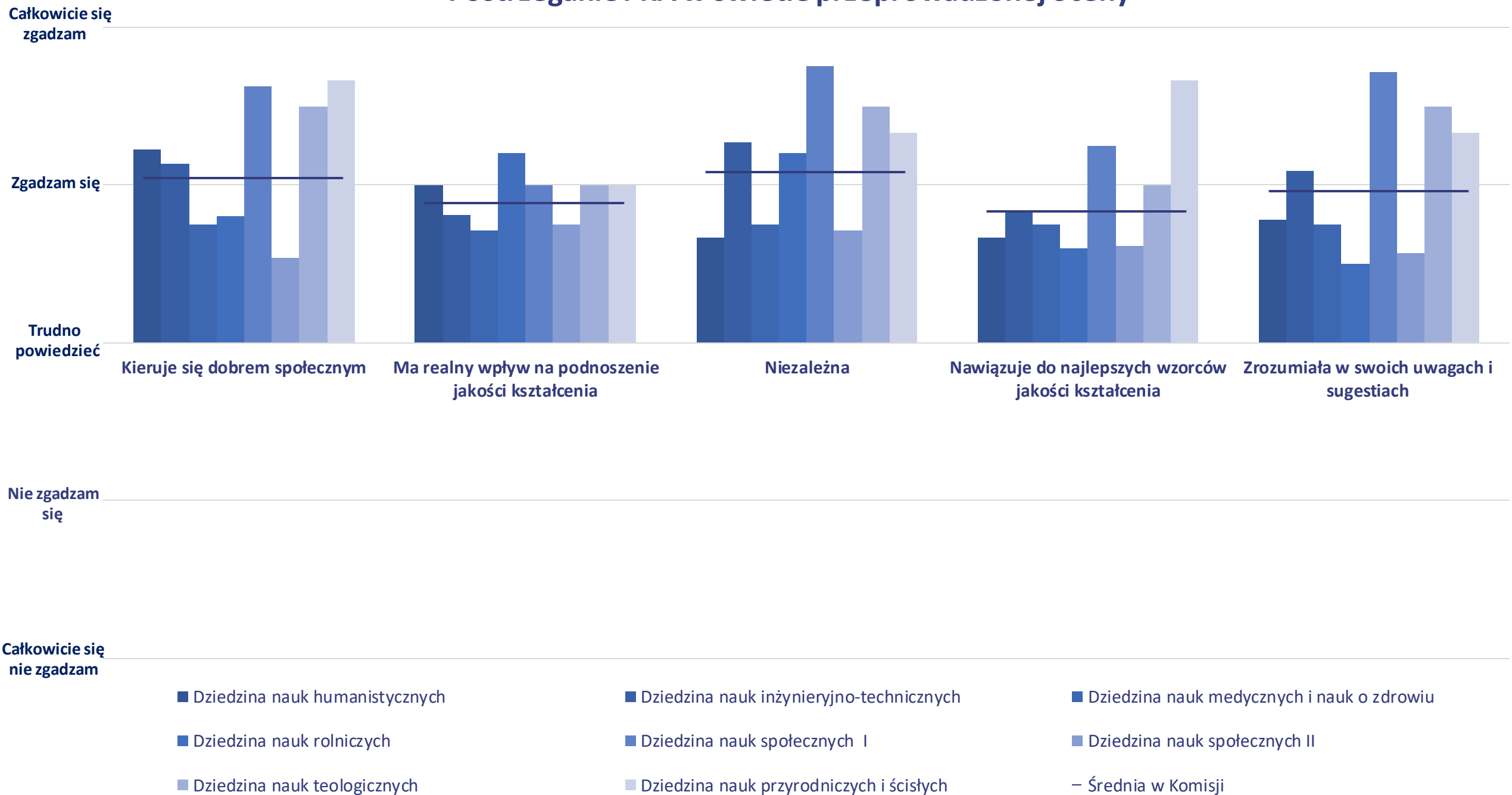

- Tak, przedstawiliśmy nasze ogólne stanowisko, ale był to bardziej list grzecznościowy, gdyż zgodzaliśmy się z тезami zawartymi w raporcie z wizytacji
- Tak, przedstawiliśmy obszerną i szczegółową odpowiedź, w której częściowo nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego, a w innych kryteriach przedstawialiśmy działania podjęte przez uczelnię
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia do raportu z wizytacji, gdyż nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia dotyczące szczegółowych działań podjętych przez uczelnię w celu zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium
- Nie, nie przedstawialiśmy naszego stanowiska wobec raportu

Postrzeżenie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Postrzeżenie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Postrzeżenie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Ankieta dla członków zespołów oceniających

77 WYPEŁNIONE ANKIETY (ŁĄCZNIE)

15 PRZEWODNICZĄCYCH ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

29 EKSPERTÓW Z GRONA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

17 EKSPERTÓW Z GRONA PRACODAWCÓW

4 EKSPERTÓW Z GRONA STUDENTÓW

11 SEKRETARZY ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

Pierwszy blok pytań odnosił się do raportu samooceny złożonego przez uczelnię i załączników do niego. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący zespołów oceniających oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Drugi blok pytań dotyczył możliwości oceny poszczególnych kryteriów oraz napisania raportu wstępnego. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący zespołów oceniających oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

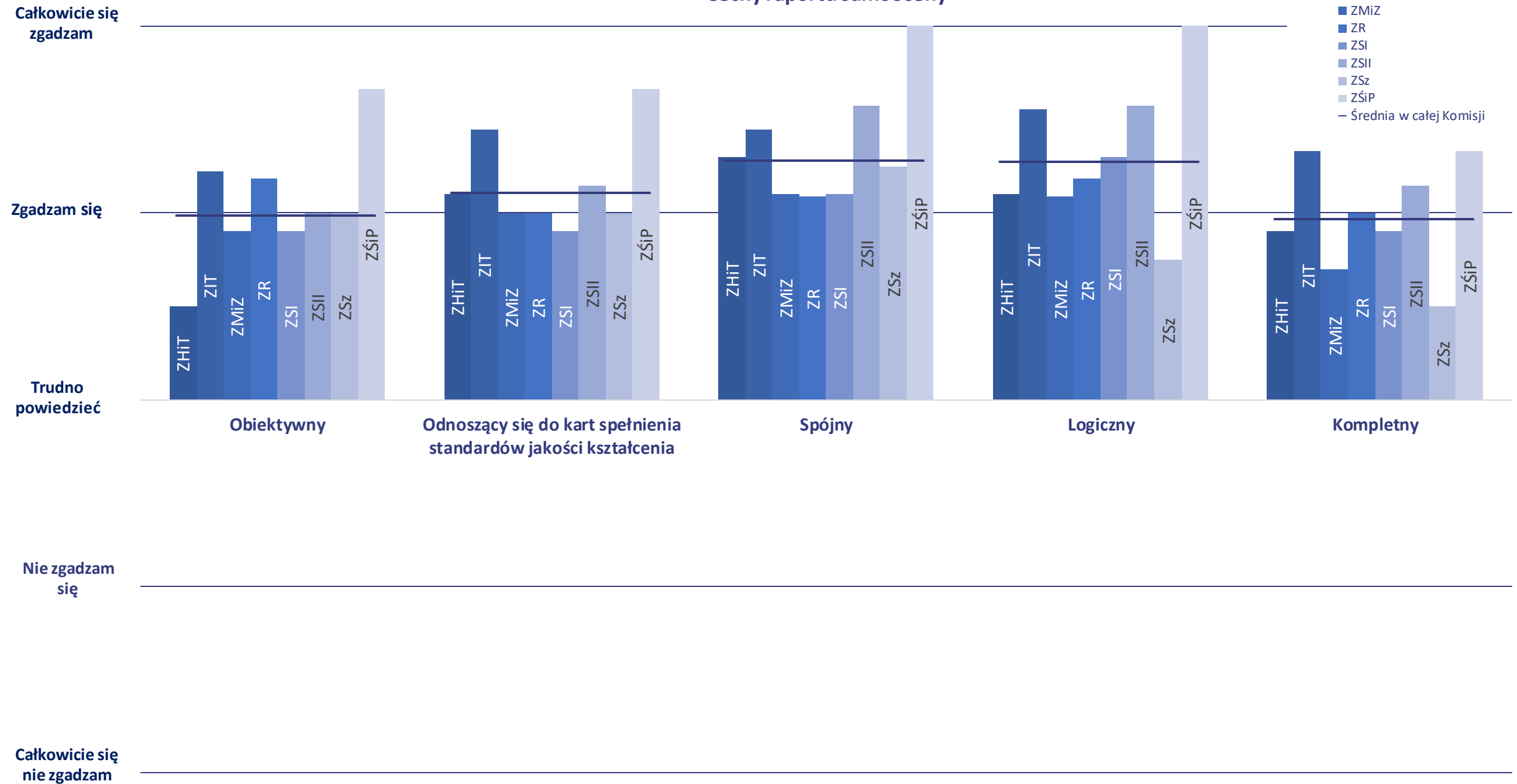

Trzeci blok pytań dotyczył liczby próśb, które sformułowali eksperci do uczelni w ramach poszczególnych kryteriów oceny programowej. Na pytania z tego bloku odpowiadali sekretarze zespołów oceniających.

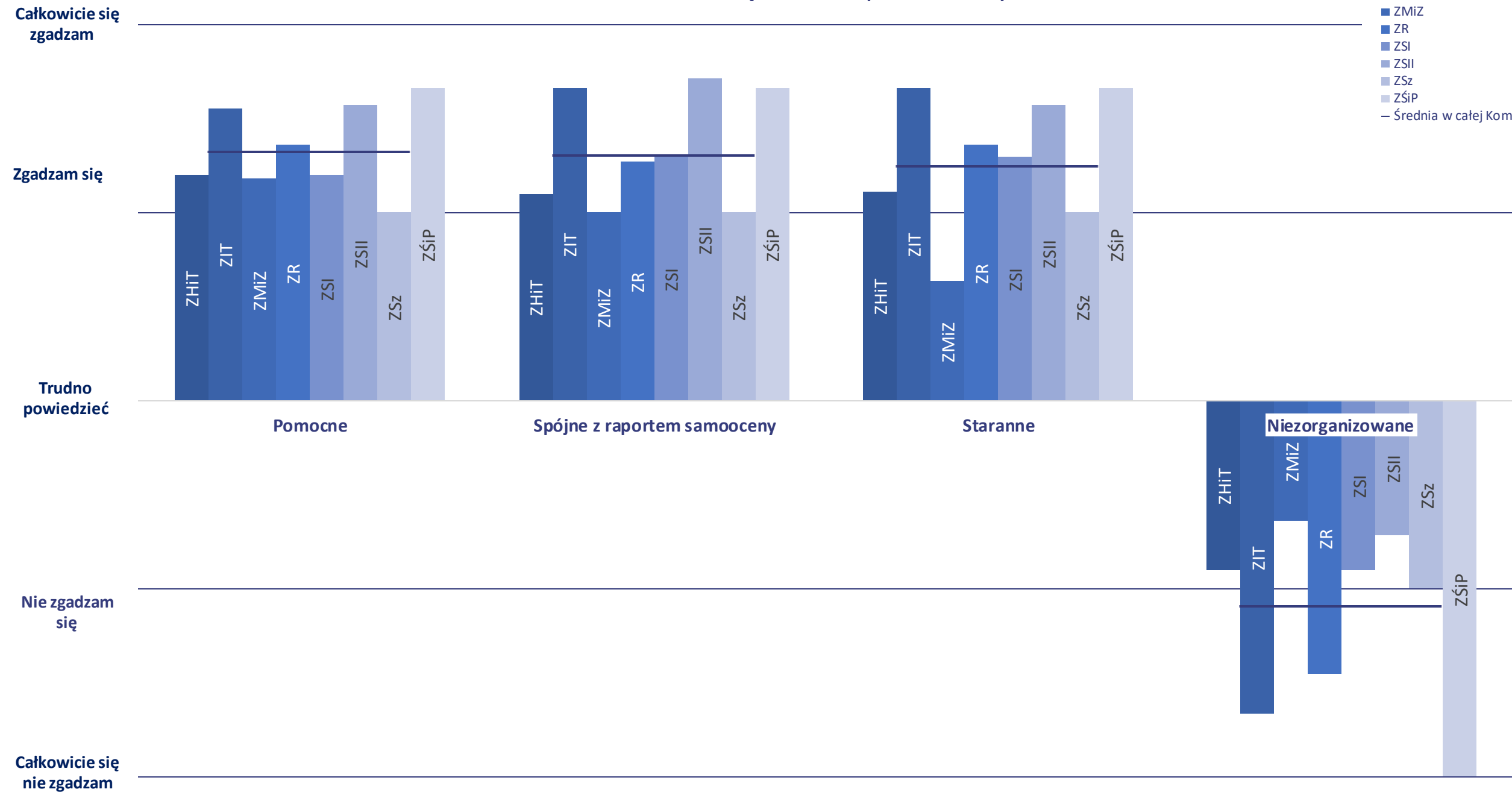
Cechy raportu samooceny

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

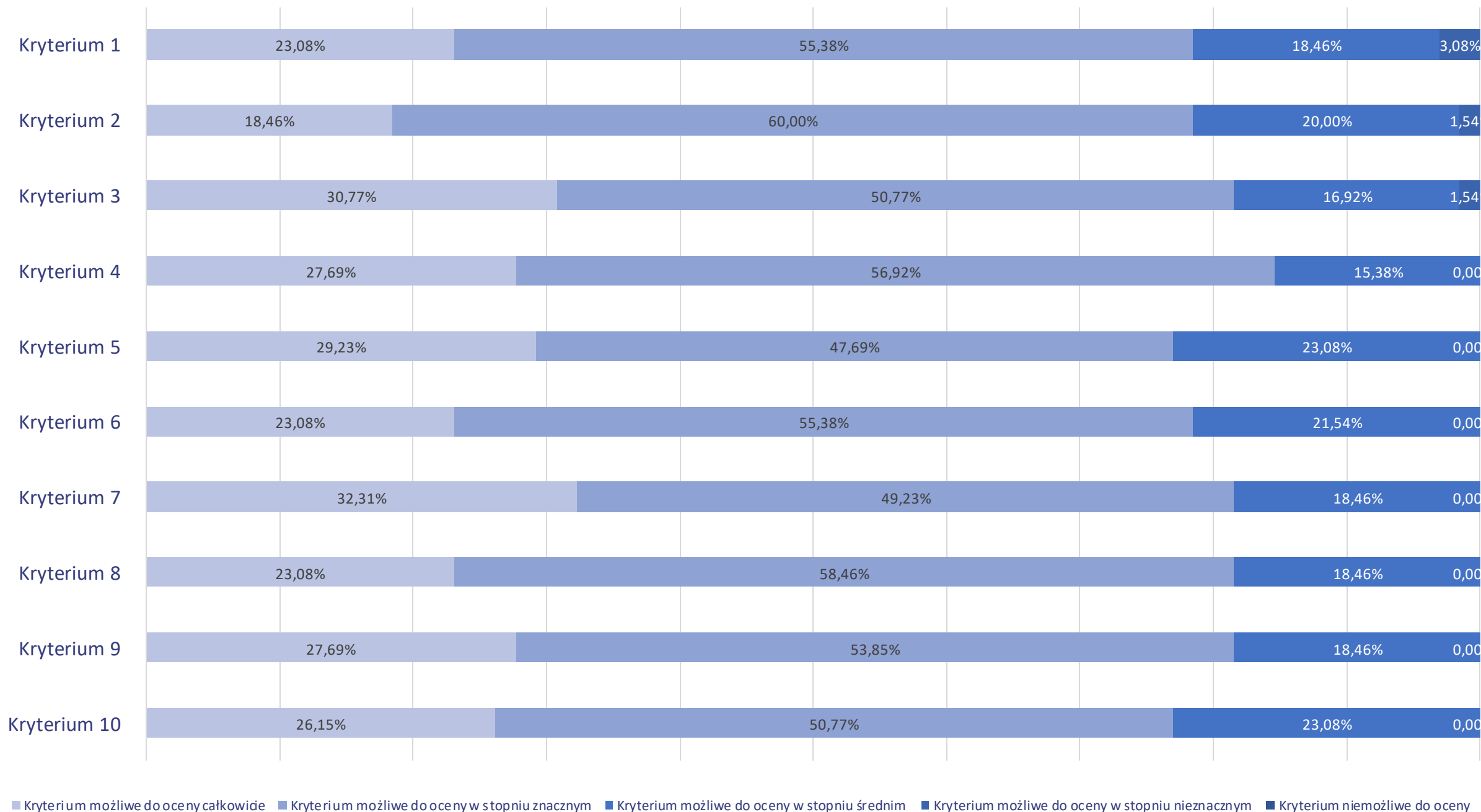

Ocena załączników do raportu samooceny

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Możliwość oceny poszczególnych kryteriów oraz napisania raportu wstępnego po zapoznaniu się z raportem samooceny oraz załącznikami

Dodatkowe pytania najczęściej formułowano w stosunku do **kryterium 2**, odnoszącego się do Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się. W 40% przypadków w stosunku do tego kryterium sformułowano więcej niż 8 pytań.

Jedynie w 7% przypadków nie sformułowano próśb czy pytań do uczelni.

W 73% zespołów oceniających kryterium 1 (Konstrukcja programu studiów: koncepcje, cele kształcenia i efekty uczenia się) zadało mniej niż 3 pytania. Również w przypadku kryterium 7 (umiędzynarodowienie procesu kształcenia) zespoły zadawały niewiele pytań.

Aż w 67% przypadków zespoły oceniające nie formułowaty próśb i pytań dotyczących **kryterium 9**, odnoszącego się do publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach.

Druga część badania odnosiła się do samej wizytacji. Pierwsza część dotyczyła oceny wizytacji. Na pytania z tego bloku odpowiadali: przewodniczący oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

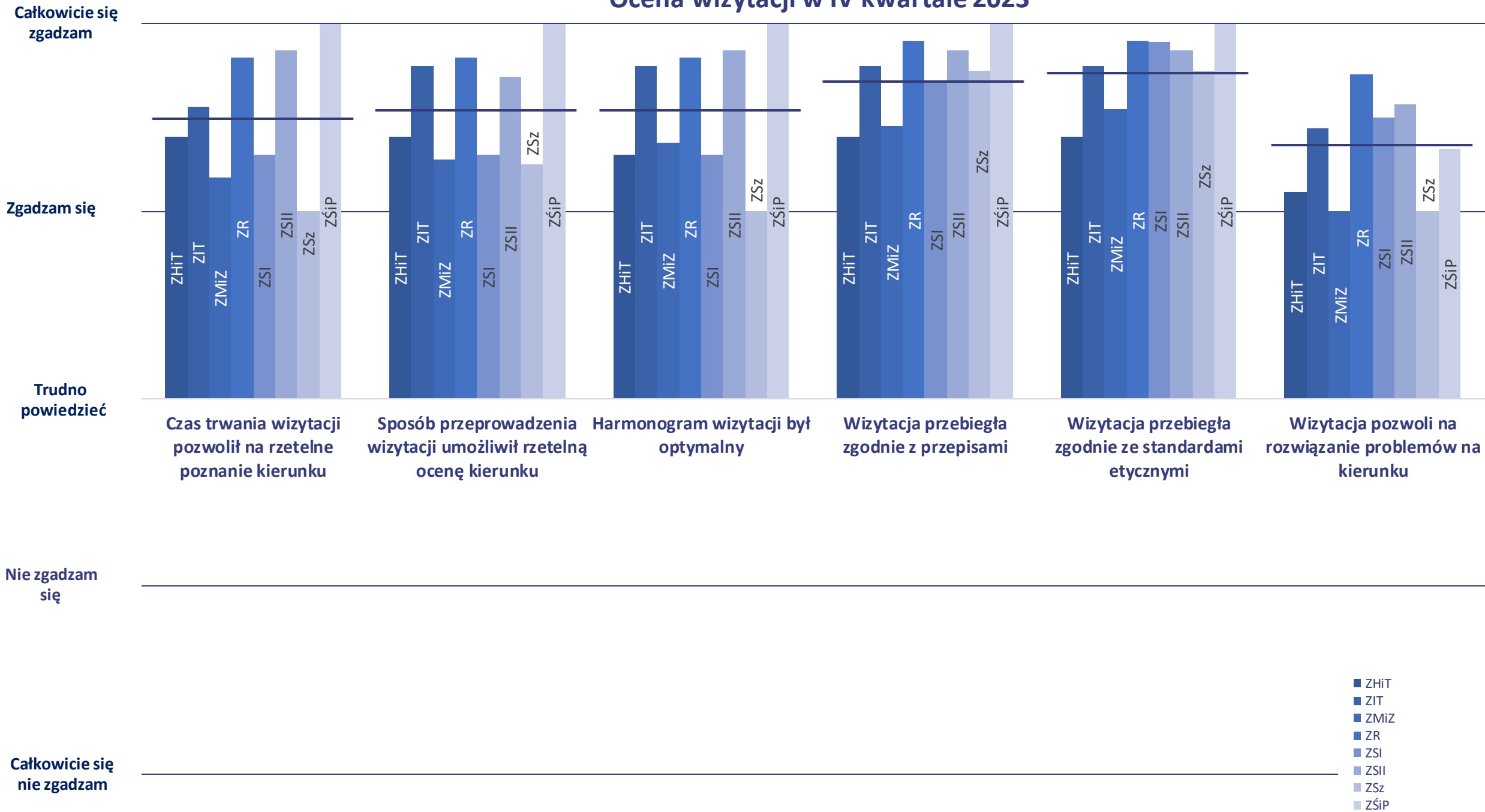
W kolejnym bloku pytań wszyscy członkowie zespołu oceniającego wskazywali cechy wizytacji.

Trzeci blok pytań dotyczył oceny poszczególnych elementów wizytacji. Przewodniczący oraz eksperci z grona nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wskazywali czy zgadzają się z danymi cechami mogącymi charakteryzować poszczególne elementy wizytacji.

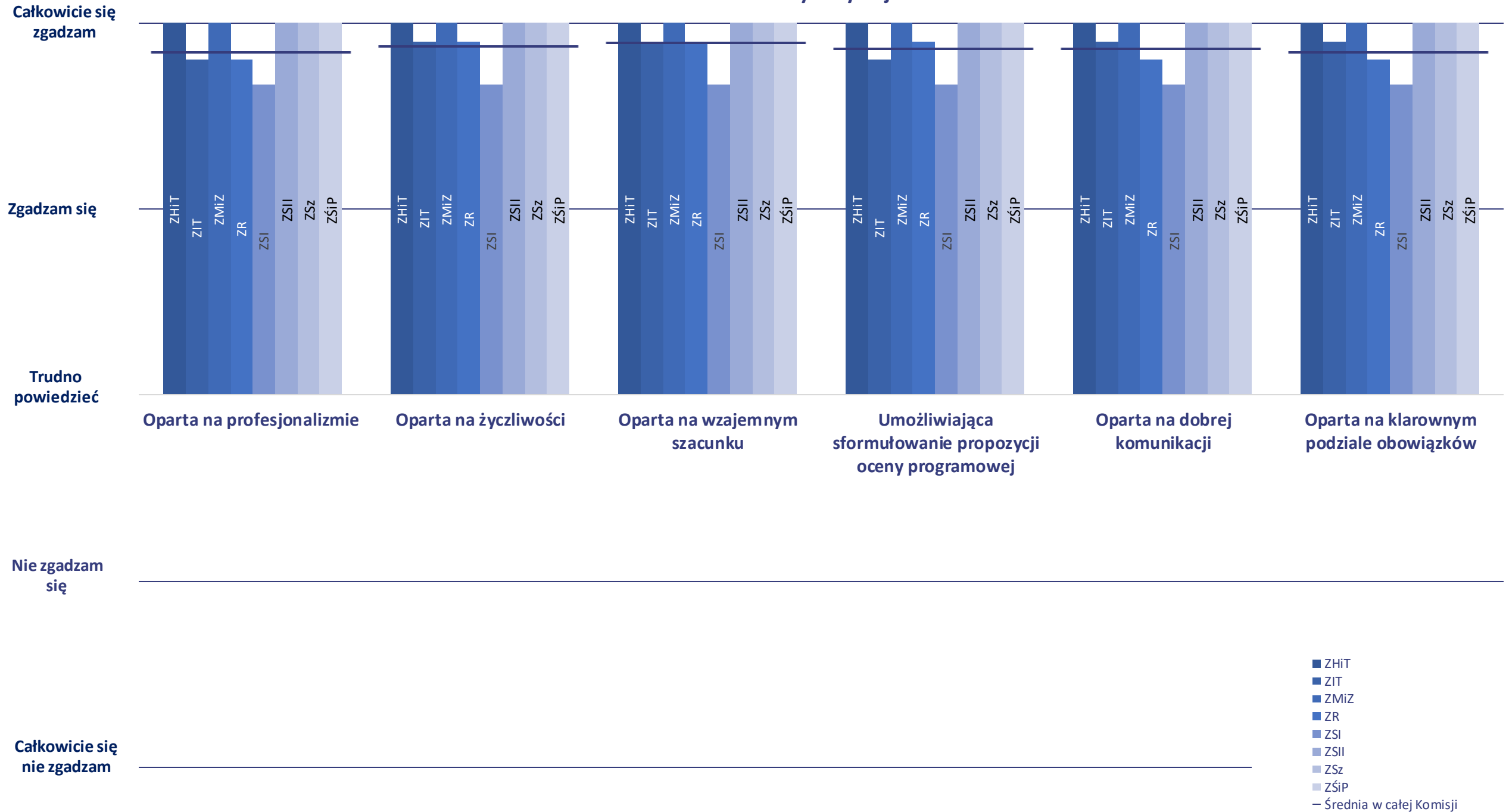

Ocena wizytacji w IV kwartale 2023

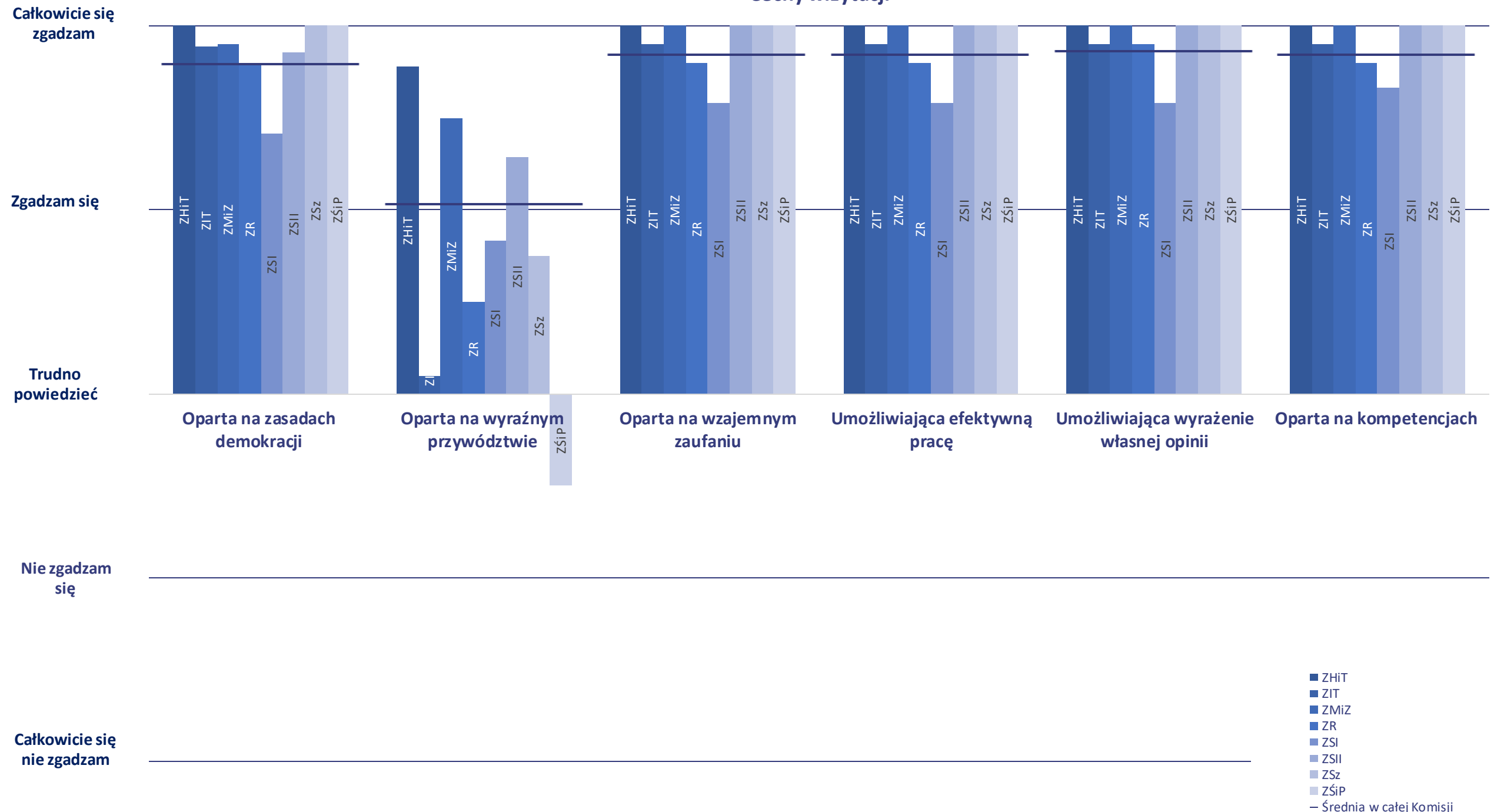

- ZHIT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

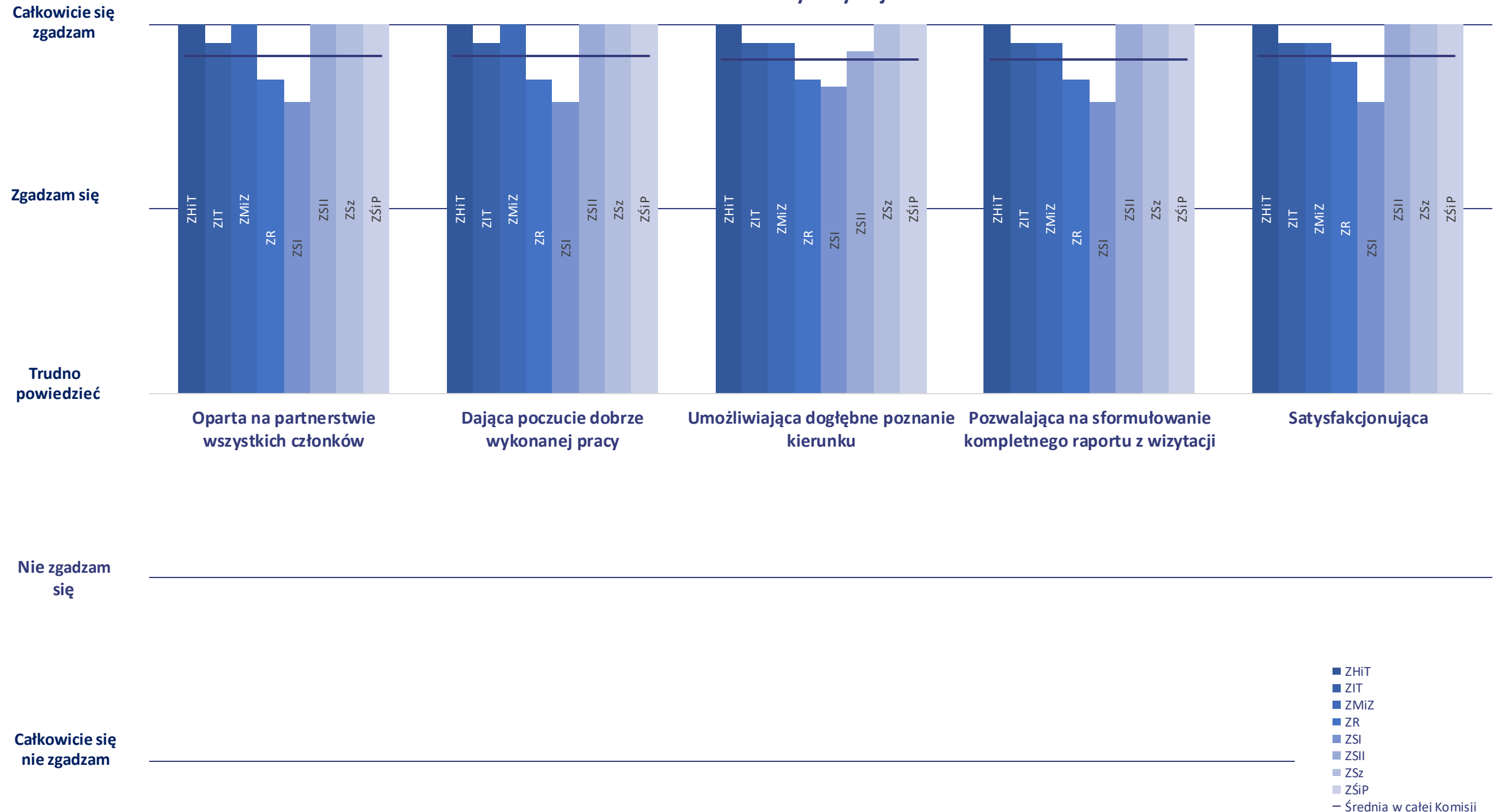
Cechy wizytacji

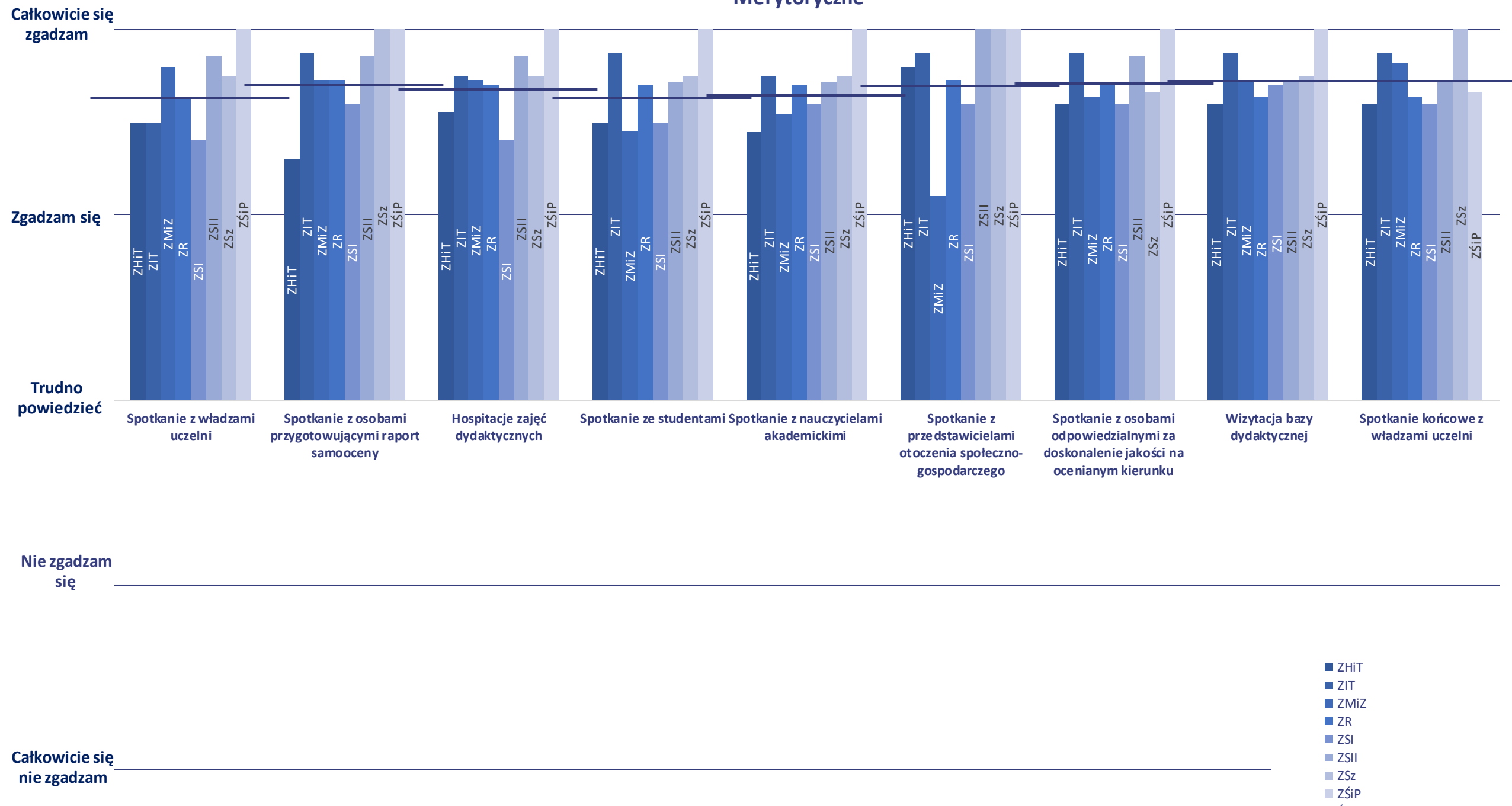
Cechy wizytacji

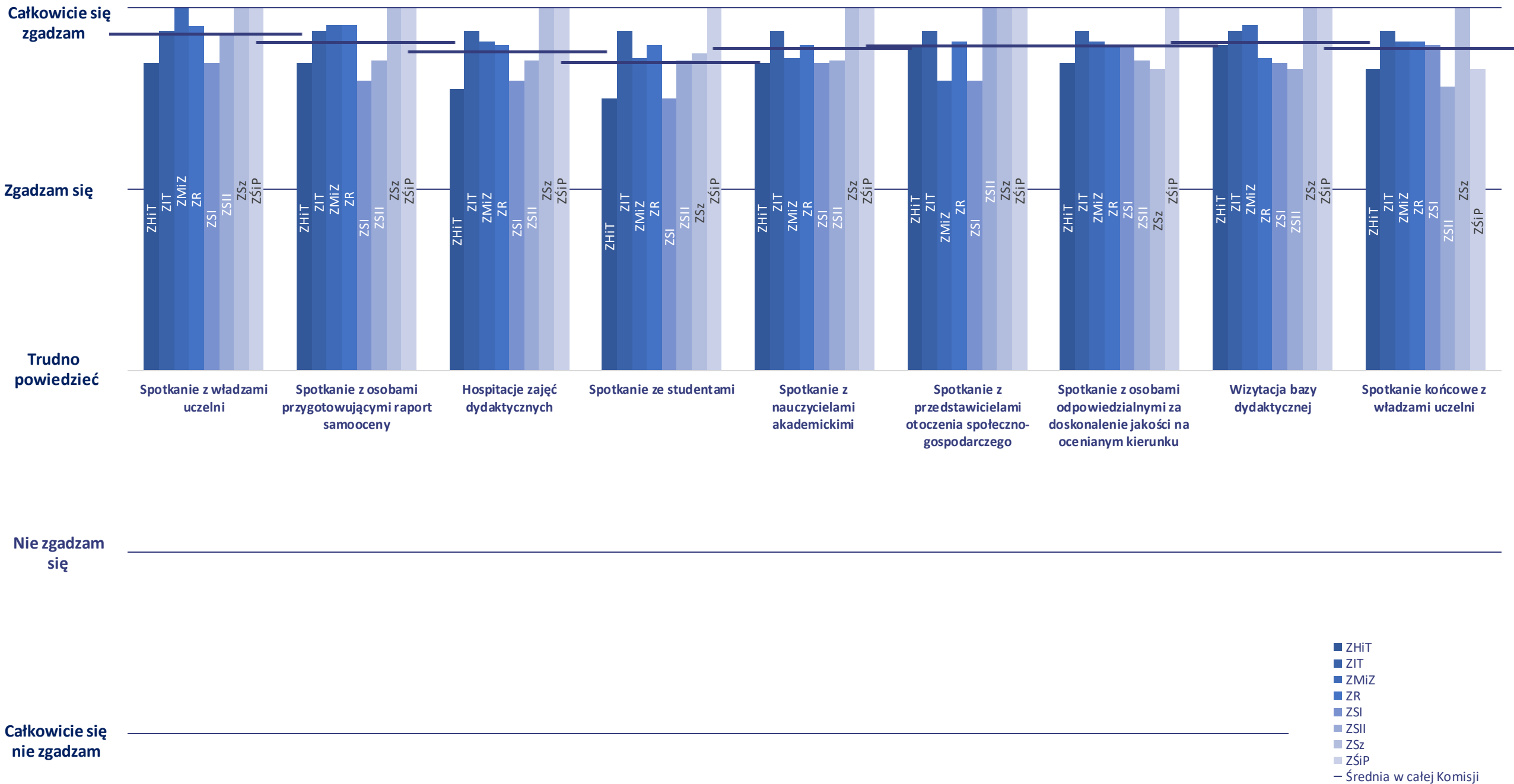
Cechy wizytacji

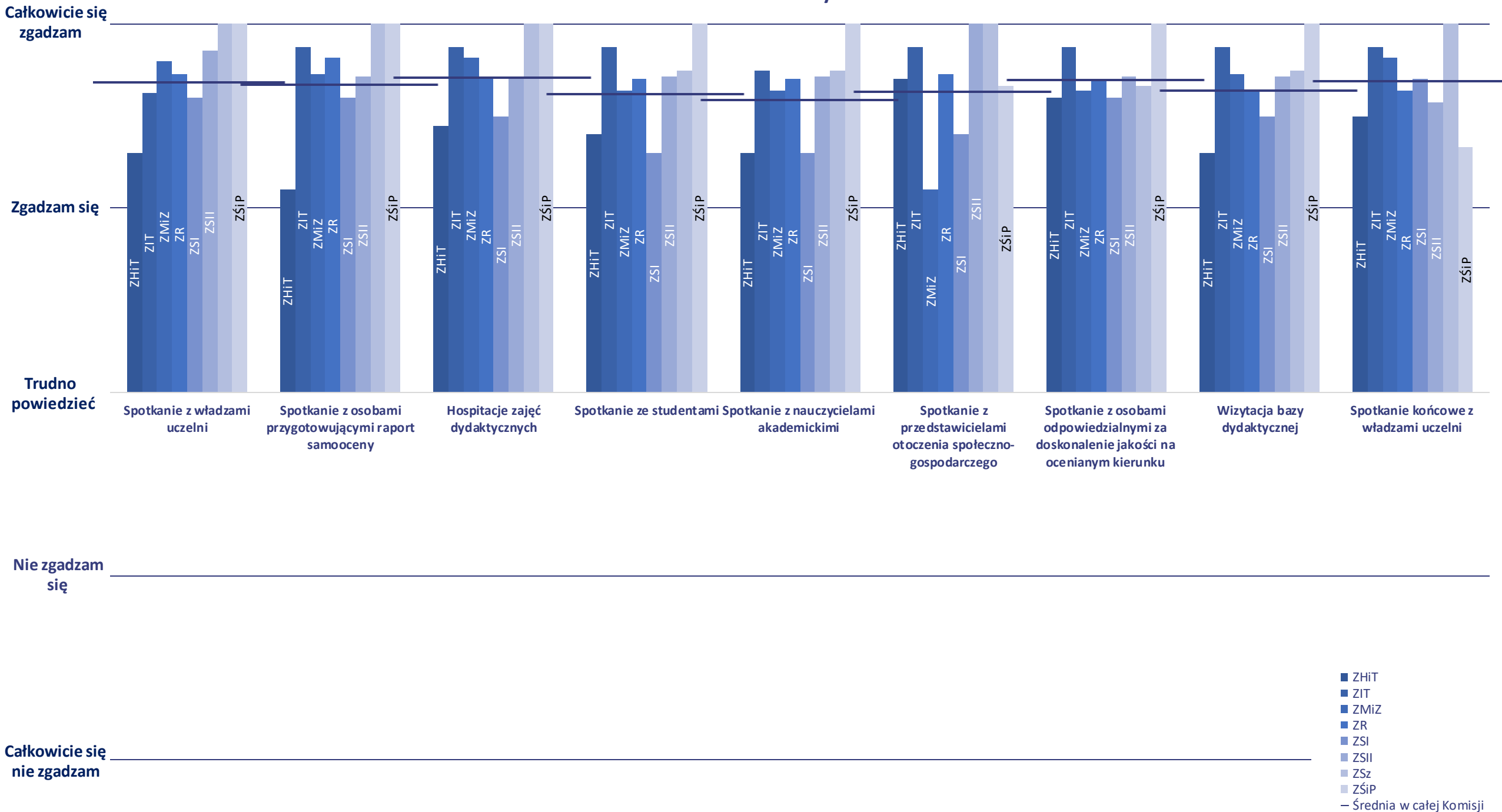
Merytoryczne

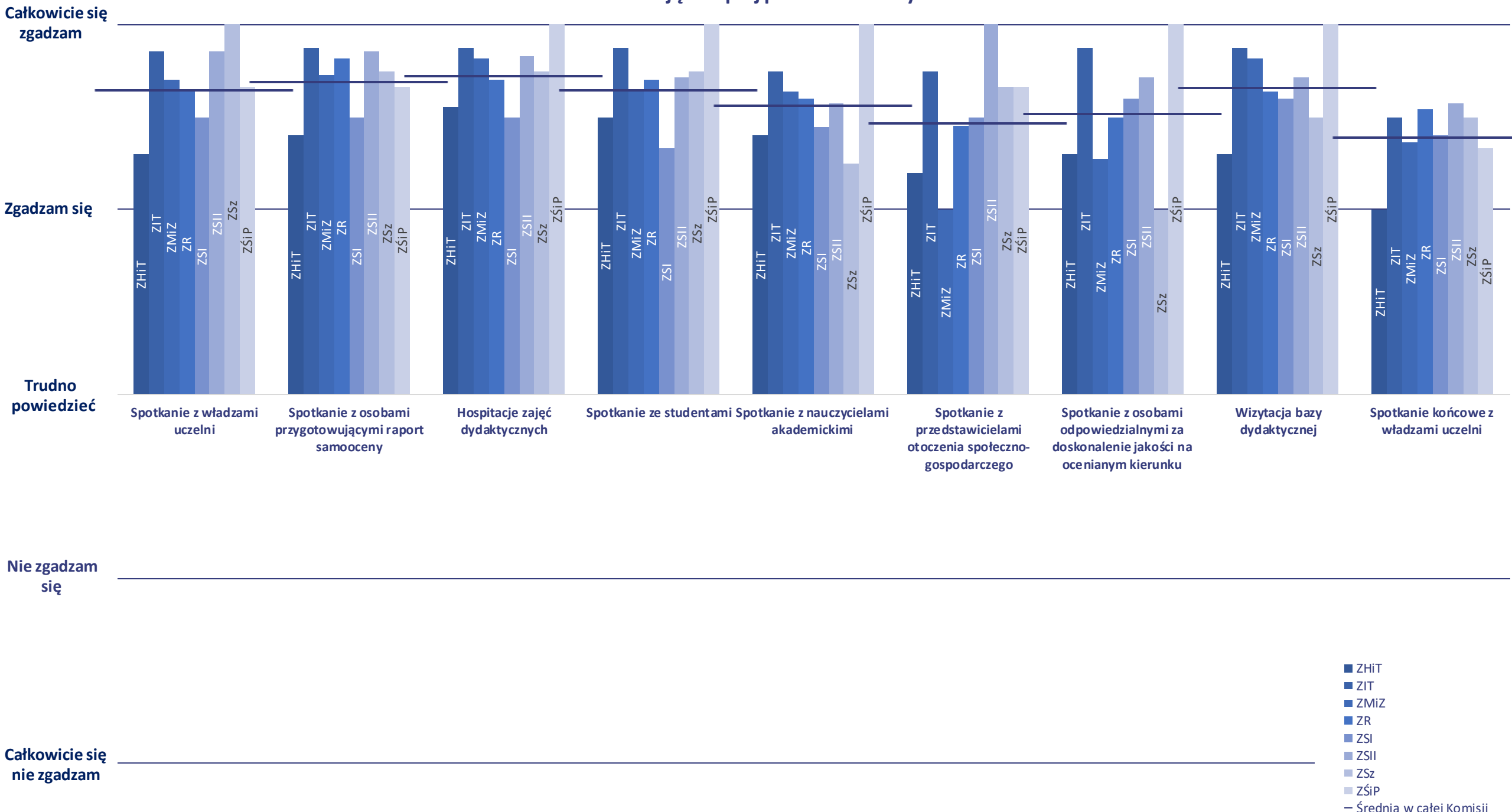
Prowadzone w życzliwej atmosferze

Konstruktywne

Pozwalające lepiej poznać oceniany kierunek

Zmieniające obraz ocenianego kierunku

Całkowicie się
zgadzam

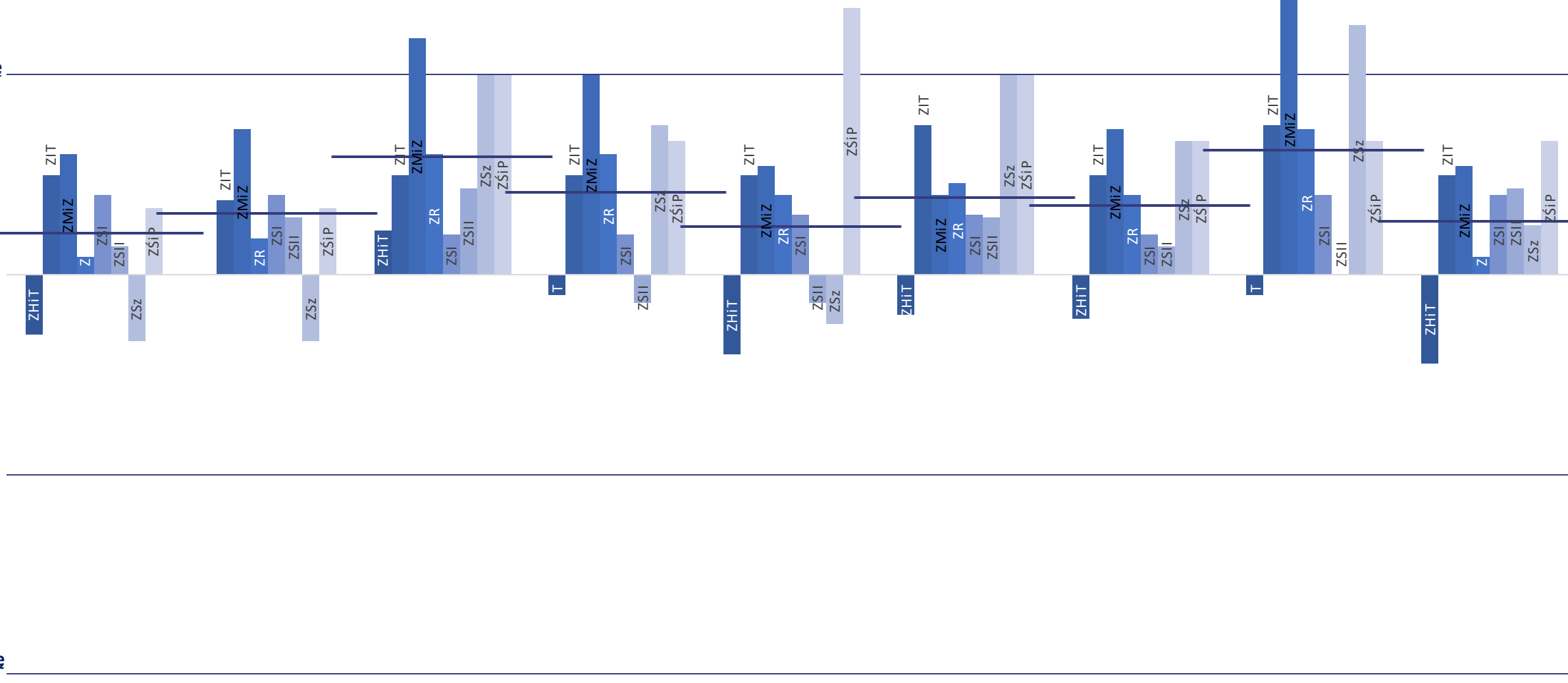
Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Spotkanie z władzami uczelni Spotkanie z osobami przygotowującymi raport samooceny Hospitacje zajęć dydaktycznych Spotkanie ze studentami Spotkanie z nauczycielami akademickimi Spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku Wizytacja bazy dydaktycznej Spotkanie końcowe z władzami uczelni

Zadowolające

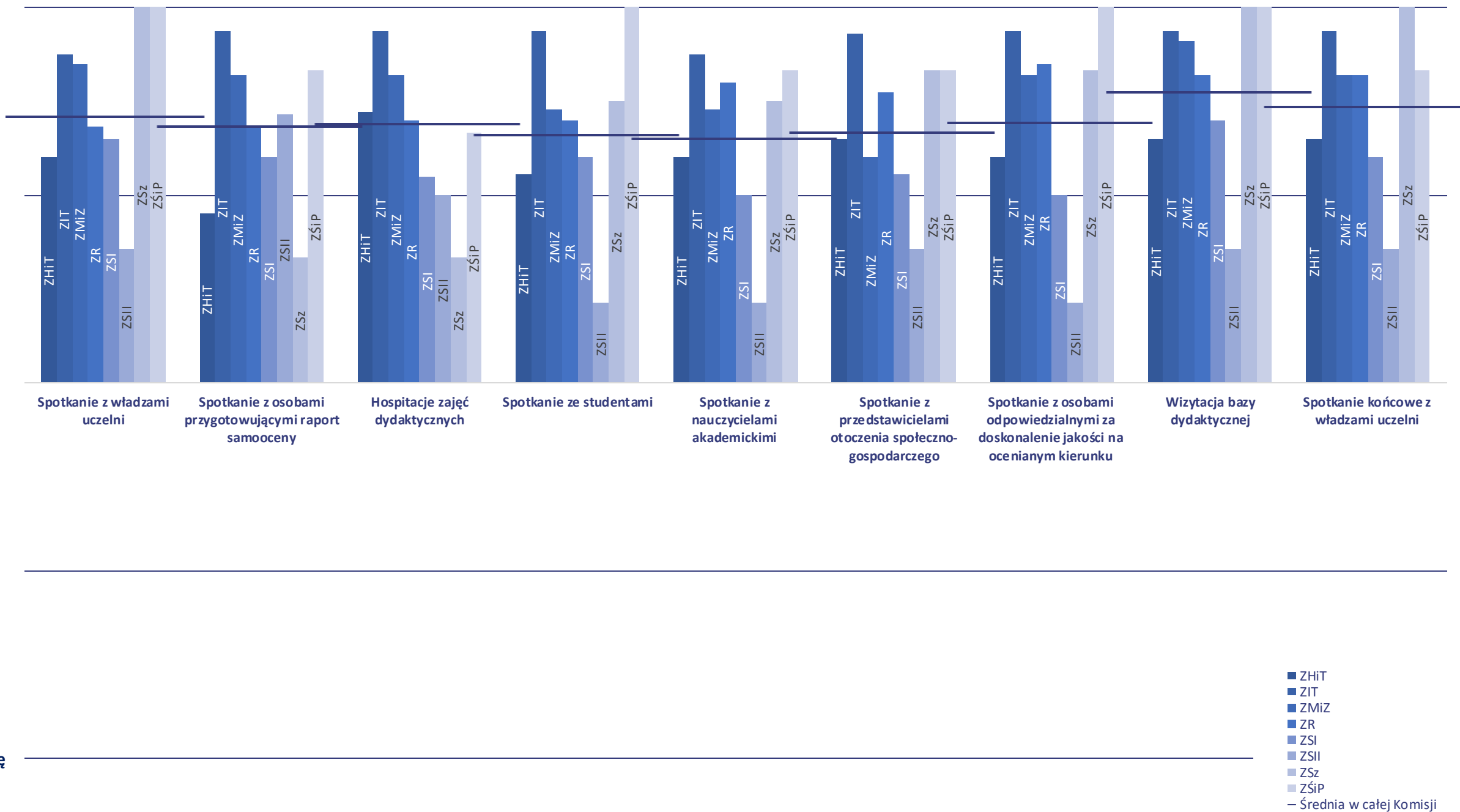
Całkowicie się zgadzam

Zgadzam się

Trudno powiedzieć

Nie zgadzam się

Całkowicie się nie zgadzam

Profesjonalnie przygotowane

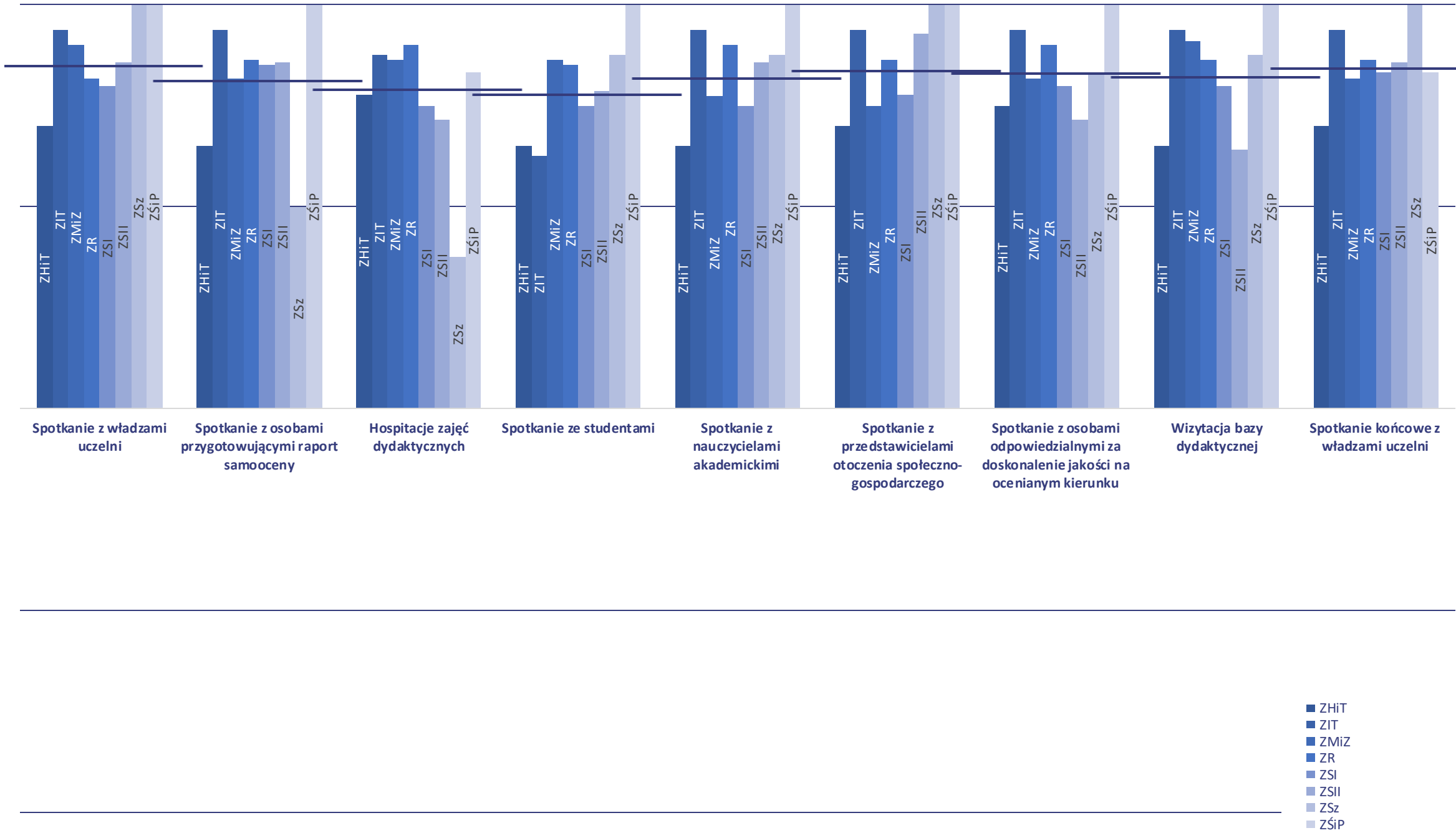
Całkowicie się zgadzam

Zgadzam się

Trudno powiedzieć

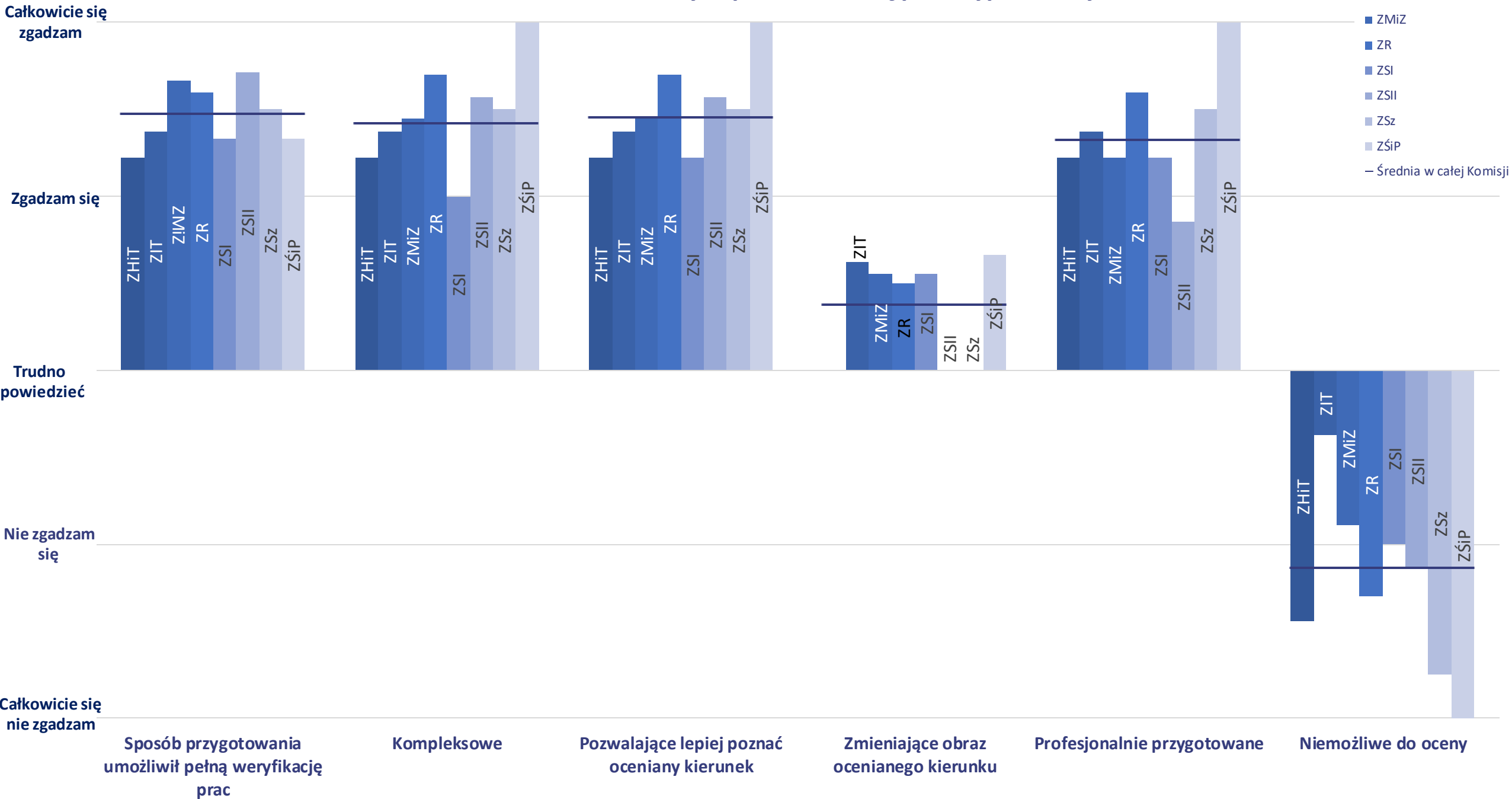
Nie zgadzam się

Całkowicie się nie zgadzam

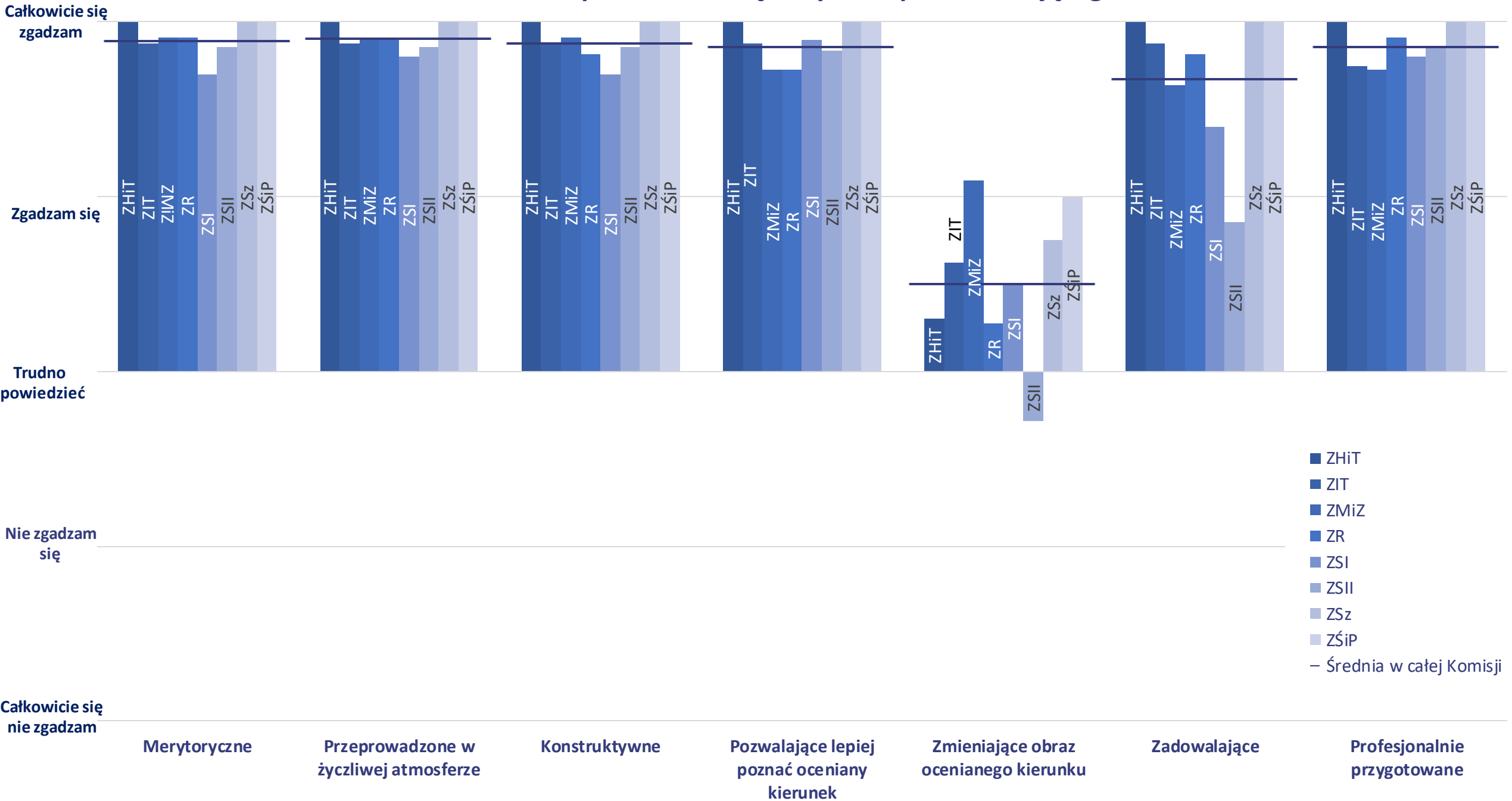

- ZHiT
- ZIT
- ZMiZ
- ZR
- ZSI
- ZSII
- ZSz
- ZŚiP
- Średnia w całej Komisji

Ocena dostarczonych przez uczelnię prac dyplomowych

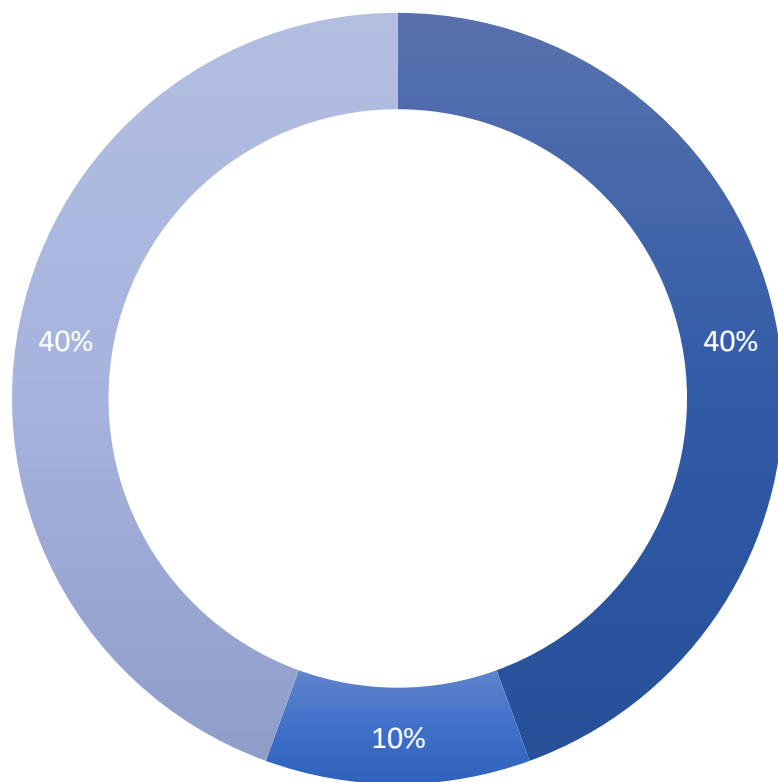
Ocena spotkań wewnętrznych zespołu oceniającego

Ocena czasu spotkań w czasie wizytacji

Czy po wizytacji zmienili Państwo opinię o jakości kształcenia na ocenianym kierunku?

- Tak, mam lepszą opinię o jakości kształcenia na kierunku
- Tak, mam gorszą opinię o jakości kształcenia na kierunku
- Nie, moja opinia nie uległa zmianie

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mam lepszą opinię o jakości kształcenia na kierunku” najczęściej dotyczyły tego, że zespoły oceniające uzyskały odpowiedzi na wątpliwości, które powstały w czasie lektury raportu samooceny. Uczelnie pokazywały również innowacyjne rozwiązania związane z jakością kształcenia, lub od ostatniej wizytacji dokonały niezbędnych korekt.

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „Tak, mam gorszą opinię o jakości kształcenia na kierunku” najczęściej dotyczyły tego, że zespoły oceniające odczytały raport samooceny jako deklaracyjny, nie poparty żadnymi dowodami. Na obraz kierunku wpłynęły również niesatysfakcjonujące spotkania w czasie wizytacji oraz ocena hospitacji, prac etapowych lub dyplomowych.

Trzecia część badania dotyczyła:

- dobrych praktyk zidentyfikowanych przez zespoły oceniające
- rekomendacji mających na celu doskonalenie jakości kształcenia
- identyfikacji utrwalonych trudności wskazanych przez zespoły oceniające.

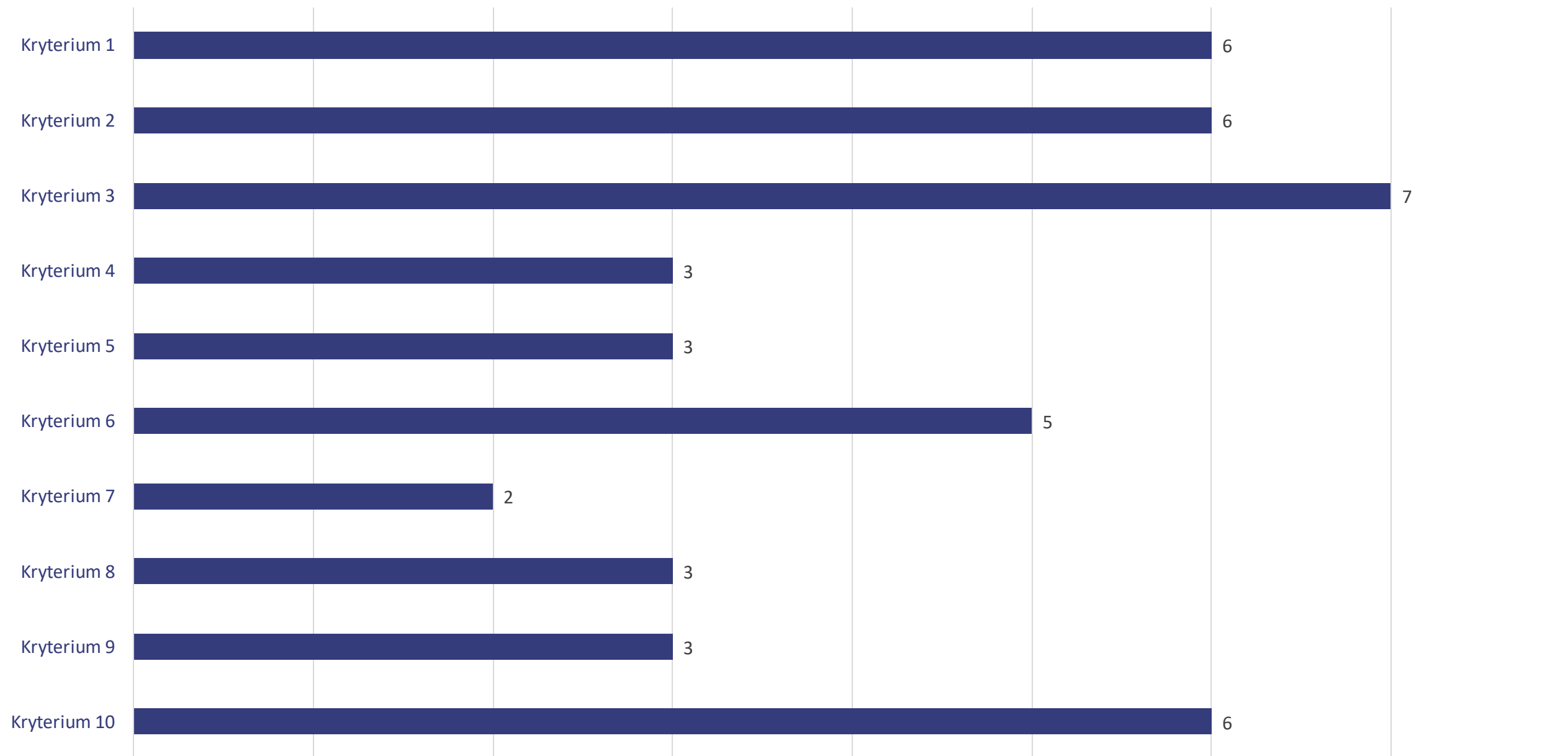
Zespoły oceniające zidentyfikowały dobre praktyki w 4 uczelniach.

Najczęściej identyfikacja dobrych praktyk dotyczyła kryterium 2,6.

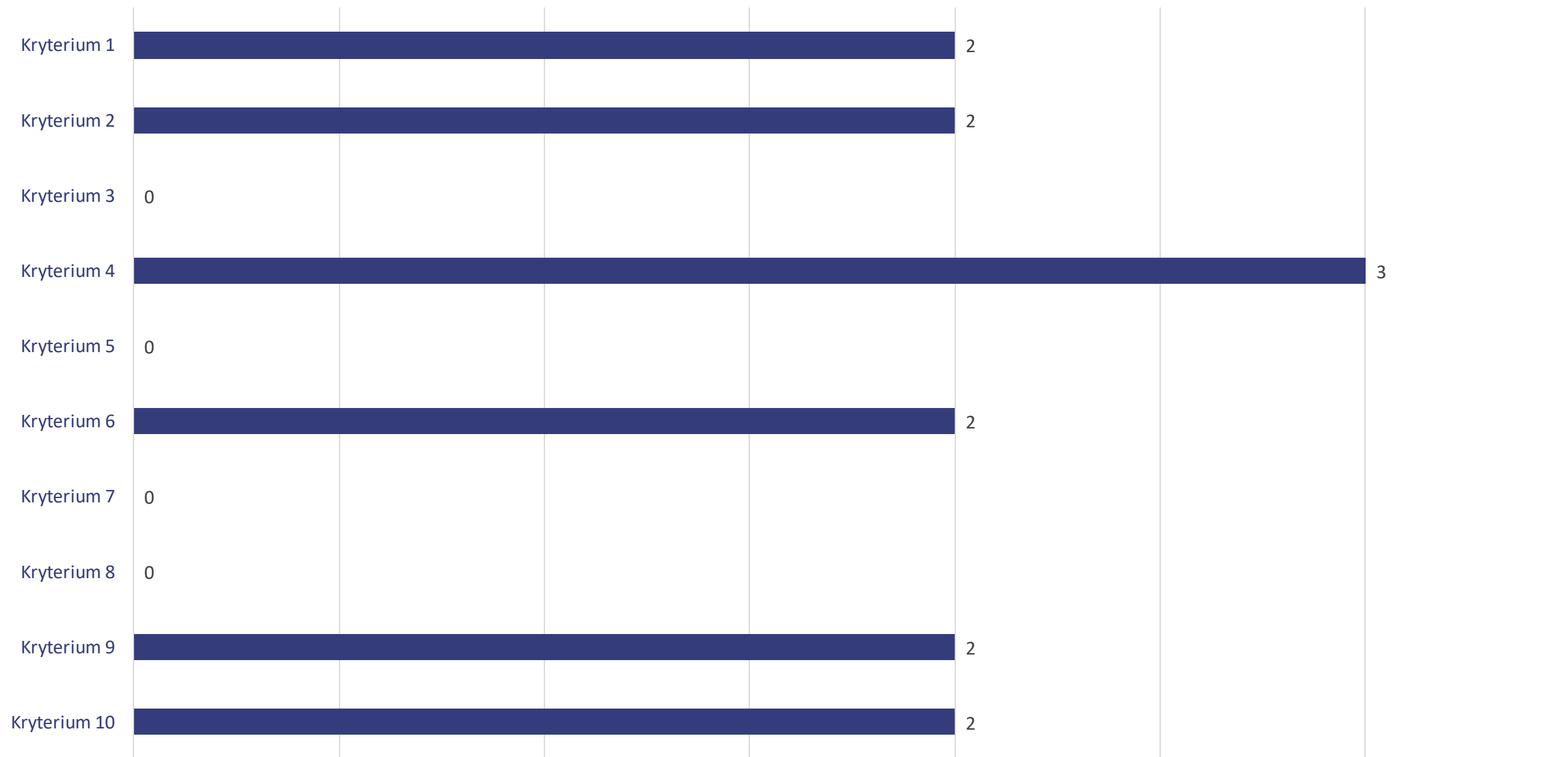

W każdym kryterium zidentyfikowano co najmniej 1 dobrą praktykę.

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano rekomendacje

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano zalecenia

W 6 uczelniach przynajmniej jedno kryterium uznano za niespełnione.

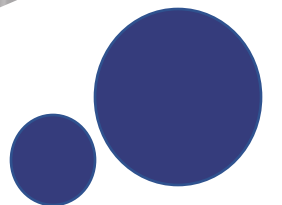
Najczęściej za niespełnione uznawano kryterium 2 oraz 3.

Najrzadziej za niespełnione uznawano kryterium 6 oraz 8.

Proponowane tematy szkoleń:

1. Szkolenia na temat zmian w obowiązujących regulacjach dotyczących funkcjonowania dydaktyki (zwłaszcza po okresie pandemii) oraz modyfikacjach kryteriów oceny PKA.

Opinie/sugestie uczestników badania po stronie zespołów oceniających

- Zmiana miejsc zakwaterowania ekspertów w Toruniu. Hotel Polonia jest bardzo słaby.
- Proszę o zwrócenie uwagi na rezerwacje hoteli. Spaliśmy w hotelu Europa w Jeleniej Górze w bardzo słabych warunkach - zimno, zagrzybiona łazienka, bardzo słaby internet, bardzo słabe śniadania. W tej samej cenie można zapewnić lepsze warunki do pracy. Ten hotel nie był absolutnie wart swojej ceny.
- Niski standard hotelu. Niestabilne wi-fi uniemożliwiało pracę.
- Ważną rolę w zespole pełni sekretarz, jego umiejętności organizacyjne i odpowiedzialność w dużym stopniu wpływają na przebieg wizytacji. Dziękuję za Panią sekretarz, której praca dawała poczucie bezpieczeństwa.

Opinie/sugestie uczestników badania po stronie uczelni odnoszące się do procedury oceny:

- Nie wprowadzać do Zespołu osoby z Uczelni konkurencyjnej znajdującej się w odległości do 100 km od Uczelni
- Wizytacja przebiegła bardzo sprawnie, choć czas na poszczególne jej elementy był bardzo krótki. Szczególnie w przypadku kierunków interdyscyplinarnych, prowadzonych przez kilka wydziałów, może brakować czasu na przedstawienie ich bazy lokalowej i zasobów.
- Więcej obiektywizmu. To jak członkowie zespołu sobie wyobrażają proces edukacji studentów, jest ich własną opinią. Inni także mogą mieć rację.
- Ujednolicenie stanowiska zespołów w aspekcie przekazywanych informacji zwrotnych, aby były zgodne z obowiązującymi przepisami, a nie sugestiami np. w kontekście nazewnictwa "specjalność" lub "moduł". Uczelnie kształcą specjalistów, a nie modulistów lub zakresistów i nigdzie w przepisach nie ma nakazu aby uczelnia kształciła w module lub zakresie. Ewidentnie dało się odczuć, że jest to jakaś moda wśród członków komisji.
- ustalić, czy mają być audytorami czy elementem wsparcia procesu doskonalenia dydaktyki.
- zmniejszyć ilość sprawdzanych prac zaliczeniowych
- Umożliwić większą swobodę w zakresie harmonogramu wizytacji.
- Mam wątpliwości związane z dojrzałością oceny sytuacji przedstawiciela studentów
- Powrócić do wizytacji w kontakcie bezpośrednim (wizyta w siedzibie Uczelni).
- Wyczuwa się niekiedy sztywność w myśleniu i przekonanie o własnych racjach, co nie zawsze jest prawdą. Można przypuszczać, że ocena zajęć z podaniem nazwisk hospitowanych osób w Raporcie przekazywanym do różnych gremiów koliduje z RODO.
- 1. Unikanie nadinterpretacji uzyskiwanych odpowiedzi. 2. Nie wykorzystywanie braku doświadczenia studentów w kontaktach z zespołami oceniającymi.
- Usprawnienie analizowania dokumentów przekazywanych przez MS Teams. Często już przekazane dokumenty trafiają tam kolejny raz wskutek ich pominięcia, lub niezauważenia.
- Wprowadzić obowiązek przygotowania się do wizyty (choćby przeczytania raportu samokontroli). Wprowadzić uszczegółowione kryteria oceny (może ze skalą punktową). Wprowadzić do ZO PKA także osoby z uczelni niepublicznych. Uczulić ZO PKA na obowiązujące przepisy, według których winna być przeprowadzana ocena (łącznie ze spisem dokumentów, jakie uczelnia powinna przedstawiać). W zakresie ZO PKA na kierunkach medycznych / nauk o zdrowiu wprowadzić jako przedstawiciela pracodawców osoby związane z systemem ochrony zdrowia. Uczulić ZO PKA na obowiązek stosowania obiektywizmu / etyki / zasad moralnych, a przede wszystkim merytorycznego podejścia do tematu.
- Akredytacja zdalna nie umożliwia zademonstrowania wszystkich aspektów kształcenia. Może wprowadzić jakieś hybrydowe formy akredytacji?

Opinie/sugestie uczestników badania po stronie uczelni odnoszące się do procedury oceny/ działań Komisji:

- W Zespole winna być osoba, która zna funkcjonowanie małych jednostek jak nasza a nie tylko z wielkich akademickich ośrodków
- Przy ustalaniu godziny spotkania ze studentami studiów niestacjonarnych uwzględniać godziny ich pracy zawodowej.
- W przypadku wskazania nieprawidłowości zespół powinien wskazać podstawę prawną, wzorzec kontroli i sposób bądź sposoby prawidłowego postępowania (przykład: PKA stwierdza, że efekt uczenia się jest "generyczny" albo po nieweryfikowalny; pokazuje przepis, wskazujący dlaczego efekt nie może być generyczny i przykład, jak można go poprawić; w przypadku zarzutu "nieweryfikowalności" wskazuje, dlaczego tak uważa, pokazuje prawidłową konstrukcję; w przypadku efektów już wcześniej ocenionych pozytywnie albo ocenionych pozytywnie w innych jednostkach uzasadnia, dlaczego odstępuje od dotychczasowego stanowiska (uwaga nie dotyczy tej konkretnej wizytacji)
- Poziom wykorzystania technologii nie zawsze świadczy o wysokim poziomie zajęć, a często jest to używane za argument (niesłusznie - nie ma jednoznacznych wyników badań na ten temat).
- Bardziej elastyczny czas spotkań umożliwiłby zadanie dodatkowych pytań. Warto byłoby rozważyć umożliwienie konsultacji/dodatkowego spotkania z członkami zespołu po otrzymaniu raportu, aby omówić ewentualne wątpliwości dotyczące zrozumienia samego raportu.
- wizytacje nie powinny się odbywać w sobotę, ponieważ na większości kierunków stacjonarnych nie ma zajęć w sobotę
- Uszczegółowienie kryteriów oceny, wprowadzenie skali punktowej do każdego z kryteriów.
- Dobrze byłoby, gdyby wprost były wskazane konkretne regulacje wewnętrzne, które należy załączyć do raportu samooceny.
- Za dużo biurokracji. Komisja, wg mnie, bardziej powinna zwracać uwagę na efekty kształcenia w sensie potrzeb rynkowych (np. opinie przedsiębiorców), a mniej na poprawność realizowanych procedur. Uczelnie są autonomiczne, każdy nauczyciel akademicki musi mieć swobodę w kształtowaniu programów kursów, które prowadzi - oczywiście w ramach pożądaných efektów kształcenia.ch.
- Za dużo biurokracji! Wiele elementów zawartych w raporcie samooceny mogłoby mieć formę zwykłej checklisty, która mogłaby być weryfikowana podczas wizytacji
- Byłoby bardziej merytorycznie, gdyby członkowie Zespołu PKA pracowali w uczelniach prowadzących kształcenie na profilu praktycznym.

Wnioski i rekomendacje z badań

Responsywność prowadzonych badań umożliwia wyciągnięcie wniosków dotyczącej ewaluacji procedury oceny programowej. Szczególnie podkreślić należy rosnącą liczbę uczestników badania po stronie uczelni. Jednak w przypadku uczestników z grupy zespołów oceniających z zauważalny jest spadek udziału liczby respondentów we wszystkich badanych grupach badań przeprowadzanych w poprzednich kwartałach. Dlatego nie możliwym jest wyciągnięcie wniosków w niektórych zespołach PKA działających w ramach dziedzin nauki/sztuki. Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa w badaniach.

Wyniki badań w IV kwartale 2024 roku wskazują na potrzebę przeprowadzania szkoleń wśród uczelni z zasad przygotowywania raportów samooceny oraz dostarczania niezbędnych załączników. W szczególności zwrócono uwagę na niedostatki w przypadku załączników przedstawianych przez uczelnie. Z drugiej strony wielu respondentów wskazywało, że czas na przygotowanie raportu, lub konieczność przygotowania go w okresie wakacyjnym mogła wpłynąć na jakość przekazywanych materiałów. Dlatego rekomenduje się stałe monitorowanie ankiet oraz odpowiedzi respondentów dotyczących czasu potrzebnego na opracowanie raportów oraz satysfakcji zespołów oceniających względem otrzymywanych od uczelni materiałów.

W świetle przeprowadzonych badań należy wskazać, że Polska Komisja Akredytacyjnej wypełnia swoją misję i strategię, której celem jest dobro społeczne i budowanie kultury jakości kształcenia. Jednak należy zwrócić uwagę, iż wielu respondentów postrzega ocenę programową prowadzoną przez PKA jako proces kontrolny mający na celu ustalenie błędów uczelni (w szczególności skoncentrowany na sprawdzaniu wskaźników ilościowych), a jako proces mający na celu doskonalenie jakości kształcenia, czy też realne rozwiązanie problemów na ocenianym kierunku. Przez co respondenci nie uważają oceny pozytywnej oceny PKA za powód do dumy, czy też obiektywny czynnik wpływający na motywację pracowników ocenianej jednostki.

Na sukces procesu oceny w największym stopniu wpływają: nastawienie uczestników do procesu oceny, sposób kierowania pracą zespołu oceniającego przez jego przewodniczącego, zaangażowanie uczestników, a także rozumienie przez nich celu procesu i oceny. Wielu respondentów podkreśla znaczenie dialogu i rozmowy dla procesu oceny. Dlatego mimo, iż w ujęciu całościowym wyniki są zadawalające, prowadząc politykę szkoleniową rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń z zakresu rozwoju kompetencji miękkich. Ponadto rekomenduje się, by przewodniczący zespołów oceniających moderowali spotkania w ramach wizytacji, tak, aby przedstawiciele uczelni mogli w sposób wyczerpujący odnieść się do pytań ekspertów.

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – IV kwartał roku 2023

